

MIGRATIE, EEN UITDAGING

De totaalvisie van de N-VA

“Sinds vorige maand zit Manoz uit Afghanistan in onze klas. Ze begrijpt nog geen Nederlands en spijbelt daarom vaak. Dat is natuurlijk geen oplossing.”

- Jolien -

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Deel I. Wat is de uitdaging?	6
1. De migratiestromen in België	7
2. Migratie in cijfers	8
Deel II. Waarom het spaak liep	11
1. Wordt er nog geregeerd?	11
2. België is een magneet voor asielzoekers	11
3. Een kwistig regularisatiebeleid	14
4. Gezinsvorming en -hereniging	16
5. Arbeidsmigratie: een ondermaats beleid	18
6. Een actief beleid rond studentenmigratie ontbreekt	21
7. Hoezo terugkeerbeleid?	23
8. Het land der snelle Belgen	25
9. De val van de socialezekerheidsmigratie	27
Deel III. De visie en de antwoorden van de N-VA	31
1. Onze doelstellingen	31
2. Ons antwoord op de uitdagingen	31
3. Besluit	37
Instellingen: wie doet wat?	41
Migratie-woordenboek	42

De federale volksvertegenwoordigers Theo Franken, Sarah Smeyers en Daphné Dumery zijn de N-VA-specialisten op het vlak van asiel en migratie.

Voorwoord.

Naar een positief migratieverhaal

De westerse samenleving is in enkele decennia grondig veranderd. Migratie speelt daarin een belangrijke rol en zou daarbij een positief verhaal moeten zijn. Zo wordt het vandaag echter niet ervaren door de meerderheid van de Vlamingen.

De migratieproblemen zijn erg zichtbaar geworden. Zo zijn er de spectaculaire beelden wanneer er in de wintermaanden weer eens een opvangcrisis voor asielzoekers toeslaat. De overheid wordt vervolgens aangehouden om eindelijk actie te ondernemen. Helaas beperkt dit zich veelal tot symptoombestrijding. Opvang van kandidaat-vluchtelingen is immers maar één probleem in het totale asiendossier. En asiel is op zijn beurt maar één onderdeel - in omvang lang niet eens het belangrijkste - van de totale migratie. Gezinsvorming en -hereniging, arbeids- en studentenmigratie, illegaliteit en regularisatie, vreemdelingen met tijdelijk verblijf, vrij verkeer van EU-burgers, erkende vluchtelingen, de verwerving van de nationaliteit ...: elke schakel in het asiel- en migratiebeleid verdient een doordachte en juiste aanpak.

Netto komen er per jaar in België ongeveer 65 000 vreemdelingen bij¹. We spreken dus over een jaarlijkse migratieaanwas ter grootte van een Vlaamse stad als Genk. Tegen 2020 verwachten demografen een bevolking van meer dan 11,5 miljoen mensen in dit land. Het gaat heel snel. Migratie raakt de hele samenleving, niet in het minst ons sociaal systeem en ons kostbare maatschappelijke weefsel.

Het is tragisch dat migratie bij velen automatisch denkbeelden oproept van armoede, misbruik van de sociale zekerheid, huisvestingsproblemen, plaatstekort in de scholen

en zelfs criminaliteit en moslimextremisme. Het kleurenpalet is immers veel genuanceerder. Van de 109 926 nieuwkomers in 2007 hadden er 62 % de nationaliteit van een EU-lidstaat, hoewel daar ook mensen bij zijn met een dubbele nationaliteit. De grootste migratiegroepen naar ons land zijn al jaren de Fransen en de Nederlanders. Minder dan 1 op de 8 migranten is afkomstig uit een moslimland. **Het is dus een verhaal met vele schakeringen.** Er zijn ook positieve kanten aan migratie. Gelukkig maar, want we kunnen actieve mensen die vlot ingeburgerd geraken heel goed gebruiken.

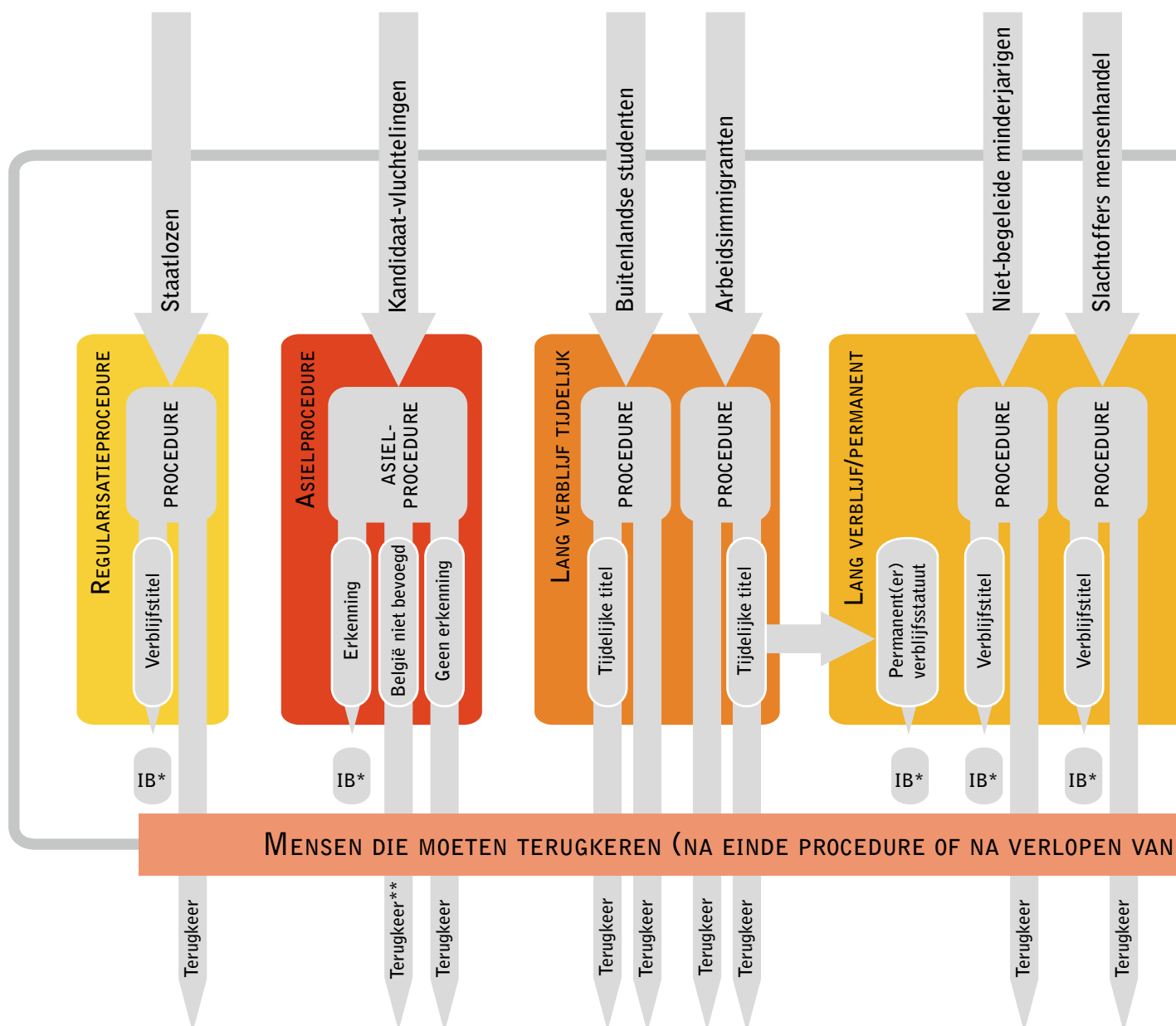
Niettegenstaande deze nuances staat het maatschappelijke draagvlak voor het gevoerde beleid zwaar onder druk. Meer nog, de Vlaamse publieke opinie loopt hoe langer hoe meer storm tegen het Belgische migratiebeleid. Dit komt niet omdat de Vlaming tegen migratie zou zijn, maar wel **omdat de federale overheid de regie duidelijk niet langer in handen heeft.**

Voor de N-VA moet het wanbeleid nu stoppen. **De N-VA heeft een totaalvisie op migratie,** dé uitdaging van de 21ste eeuw, en presenteert daarom haalbare en duurzame oplossingen.

Theo Francken, Sarah Smeyers en
Daphné Dumery
Volksvertegenwoordigers

¹ Jaarrapport Migratie 2009 (CGKR).

Deel I. Wat is de uitdaging?

* IB: INBURGEREN IN VLAANDEREN (VERPLICHT VOOR NIET-EU, VRIJWILLIG VOOR EU)

** NAAR BEVOEGD EU-LAND

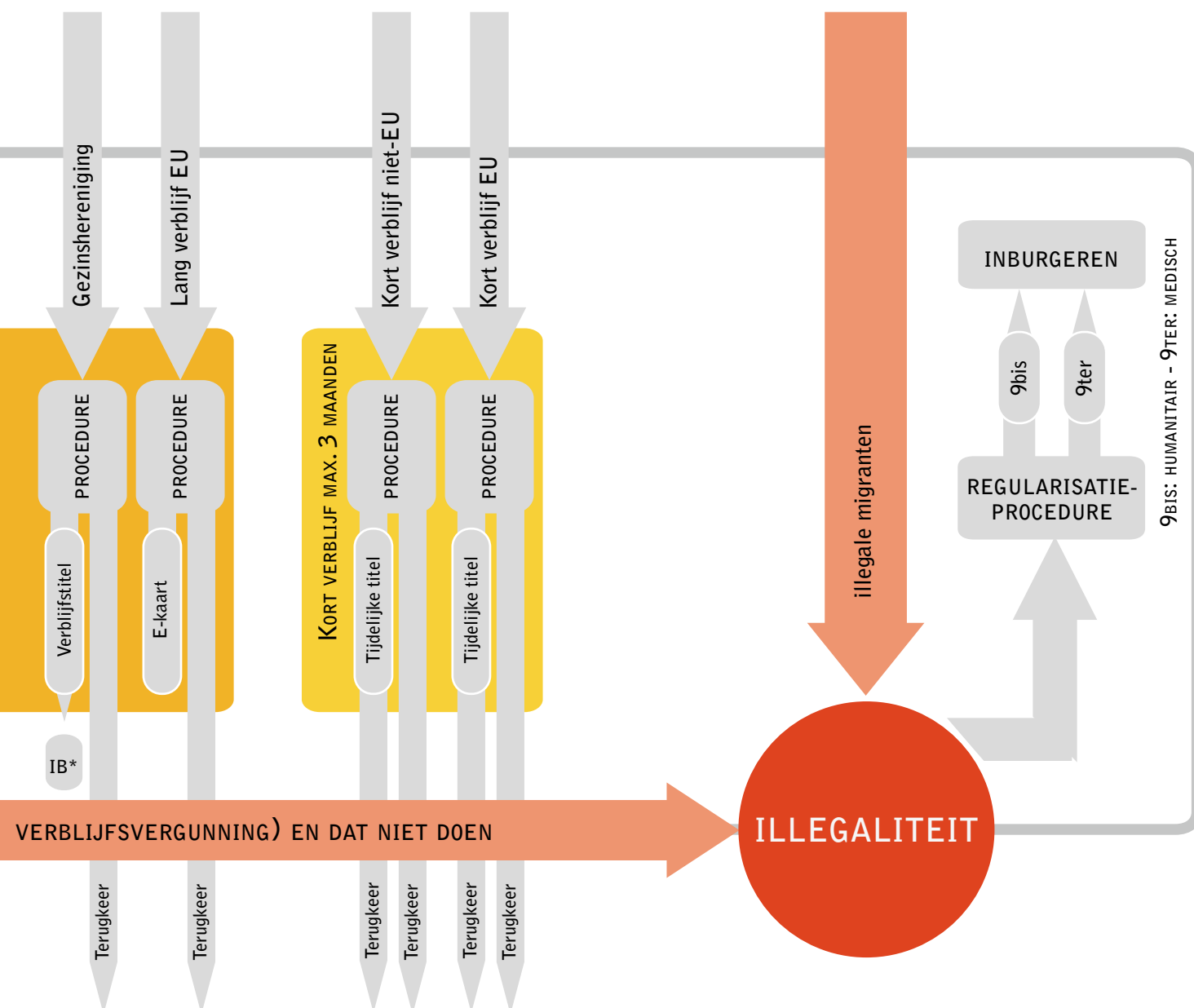

© ID - Geert Vanden Wijngaert

1. De migratiestromen in België

Jaarlijks komen er tal van buitenlanders aan in Vlaanderen. De ene is een Amerikaanse toerist op wereldreis of een Indische student die hier een jaar school komt lopen. De andere is misschien een gelukszoeker of een vluchteling. Sommigen blijven voor de duur van een zakenreis, anderen keren nooit meer terug en worden hier samen met de liefde van hun leven oud.

Het onderstaande schema poot al die verschillende vormen van immigratie in kaart te brengen, samen met het parcours dat de vreemdeling in ons land aflegt en de reden waarom hij of zij al dan niet het land verlaat.

“De opvangcrisis van vandaag is niet meer dan een gevolg van de asielcrisis, die op zijn beurt een gevolg is van het ontbreken van een migratiebeleid. Iedereen zet in op die asielpoort, want die staat wagenwijd open.”

Peter De Roo, afgevaardigde voor de opvangplaatsen in De Standaard, 20/11/2010

2. Migratie in cijfers

Migratie was vroeger een maatschappelijk randgebeuren dat enkel in de grootsteden werd gevoeld, maar vandaag is het een fenomeen waarmee iedereen geconfronteerd wordt.

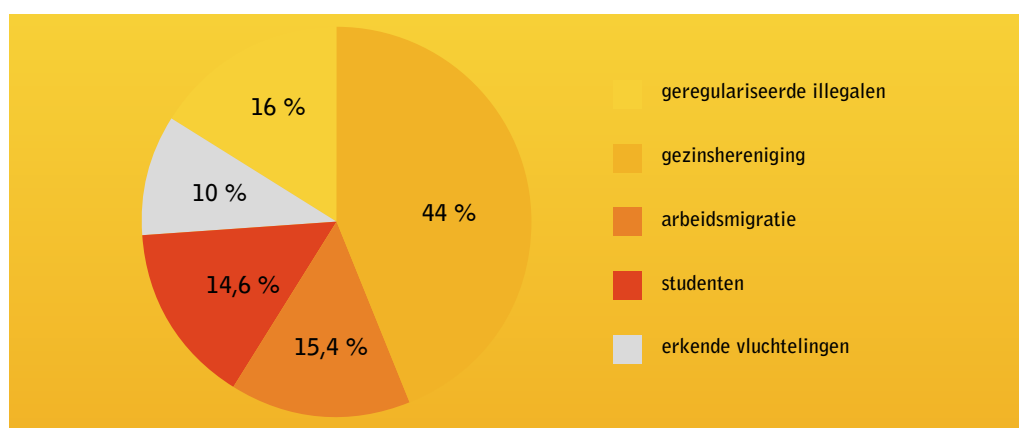
Ondanks het maatschappelijke belang van migratie, was het tot voor kort quasi onmogelijk om juiste migratiecijfers te verkrijgen. Gelukkig is er sinds enkele jaren één officiële instantie aangesteld, met name **het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding (CGKR), dat hiertoe sinds 2003 een wettelijke opdracht heeft**. Het heeft evenwel tot 2007 geduurd vooraleer er een degelijk Jaarrapport Migratie verscheen. Daarnaast zijn er de jaarlijkse OESO-rapporten, het jaarrapport Inburgering Vlaanderen, de statistieken van de asielinstanties (Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen) en het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Sinds enkele jaren is er dus meer transparantie. Het resultaat is niet mis. De migratiestromen naar België zijn immens. Volgens de officiële cijfers ontving België alleen al in 2007 **109 926 nieuwe legale immigranten**. Van 93 345 van hen is de nationaliteit gekend.

Van deze groep waren 58 025 nieuwkomers afkomstig uit de Europese Unie, of 62 %. De twee grootste nationaliteitsgroepen zijn de Fransen en de Nederlanders. Zij zijn respectievelijk goed voor 13 % en 12 % van de instroom in 2007. Daarnaast komen de nieuwe EU-lidstaten sterk opzetten.

Daartegenover staat dat volgens dezelfde statistici 45 437 vreemdelingen België hebben verlaten in 2007. **Kortom, in 2007 had België een netto-instroom van om en bij de 65 000 vreemdelingen.**

Verderop in het jaarrapport lezen we hoeveel de totale niet-Europese legale migratie voor het jaar 2008 bedroeg: 46 200 uitgereikte eerste verblijfsvergunningen. Figuur 1 toont hoe die groep was samengesteld.

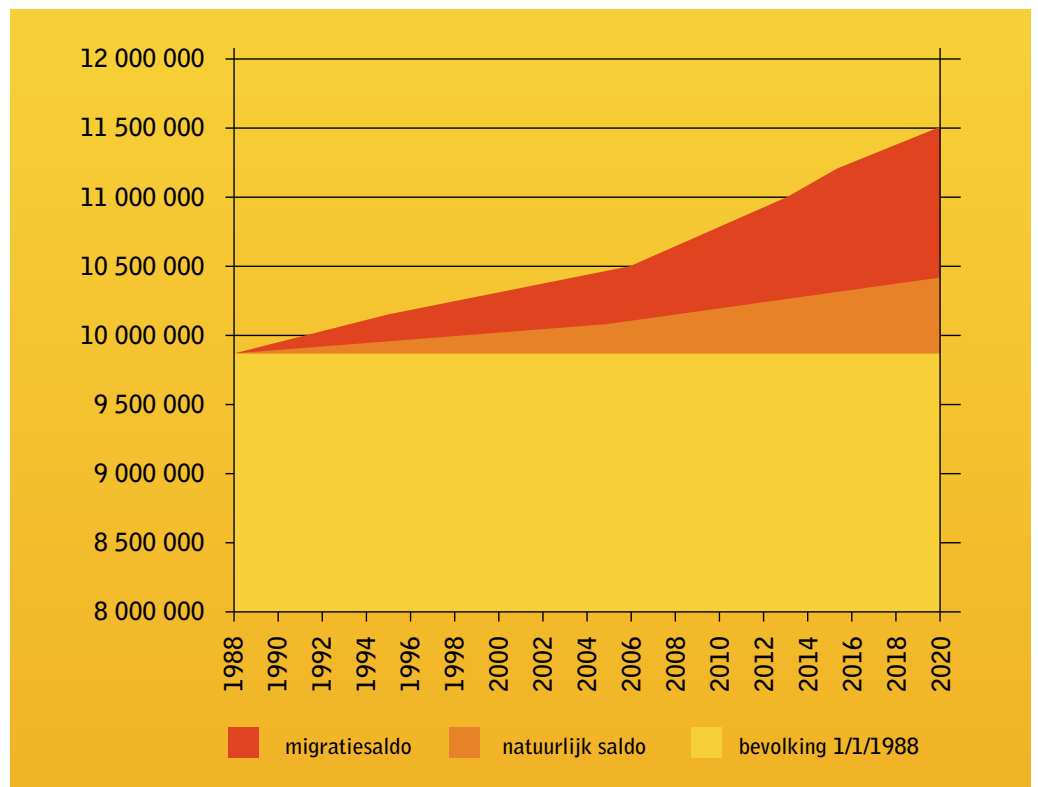
figuur 1: Totale niet-Europese legale migratie (2008).

© ID - Bart Dewaele

Het is duidelijk dat de demografische veranderingen van de laatste drie decennia veel omvangrijker zijn en veel sneller verlopen dan burgers en politici hadden durven voorspellen. Uit figuur 2 blijkt hoe de Belgische bevolking zou evolueren tot het jaar 2020².

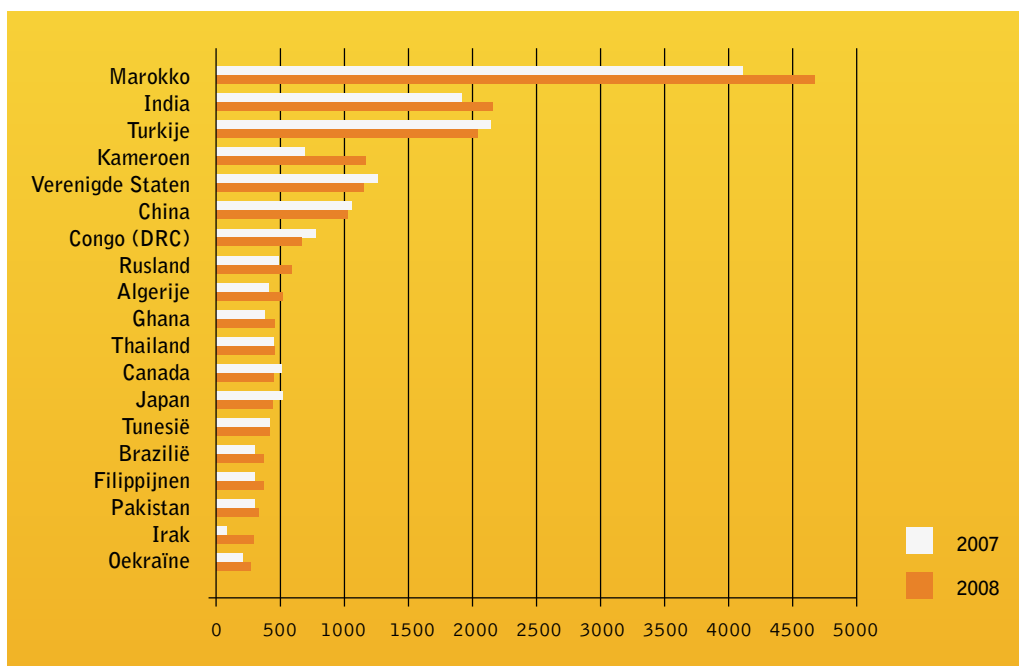
figuur 2: Voorspelling demografische evolutie Belgische bevolking 2020.
 (Bron: "Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060" van het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie - mei 2008.)

Volgens deze prognose zou de totale bevolking in 2020 stijgen tot 11 538 000 mensen tegenover 10 807 000 in 2010. Dit komt onder meer omdat er meer geboortes zijn dan sterfgevallen, zodat er sprake is van een stijging van het natuurlijke saldo. **Daarnaast valt vooral het migratiesaldo op.** De grootste verklaring voor de bevolkingsstijging is te vinden in het feit dat de immigratie (instroom) veel hoger is dan de emigratie (uitstroom).

² Uit rapport: "Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060" van het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie - mei 2008.

“Het gaat zo ver dat Bulgaren die zich een beetje hebben opgewerkt, hun kraakpand ‘verkopen’ of ‘verhuren’ aan nieuw gearriveerde sukkelaars. Er circuleren zelfs sleutels van Gentse panden op de markt in Oost-Europa. Ook de strijd aan de onderkant van de economie wordt bitser.”

Hans Bodyn, coördinator van de Gentse straathoekwerkers
in De Tijd, 02/10/2010

figuur 3: Afgeleverde visa van lange duur in 2007 en 2008.
(Bron: 'Visa'-databank van de FOD-Buitenlandse Zaken.)³

Figuur 3 verduidelijkt aan welke niet-Europese nieuwkomers visa voor België werden toegekend in 2007 en 2008. Marokko staat als land van herkomst ver bovenaan, gevolgd door India en Turkije. De figuur toont de 19 voornaamste nationaliteiten. Niettemin is de immigratie uit EU-landen, die niet is opgenomen in deze figuur, opmerkelijk groter.

³ Jaarrapport Migratie 2009 (CGKR), blz. 27.

© ID - Sander de Wilde

Deel II. Waarom het spaak liep

1. Wordt er nog geregeerd?

Iedereen is het erover eens. **De migratiewetgeving is totaal verouderd en is door de vele wetswijzigingen geworden tot een beschamend knip- en plakwerk.** De povere regelgeving wordt bovendien niet gecompenseerd door beleidsmakers die krachtadig optreden. Integendeel.

Met zeven ministers kun je geen efficiënt migratiebeleid voeren. In de regering-Leterme II wordt de bevoegdheid over verblijf en verwijdering (Joëlle Milquet en Melchior Wathelet) gedeeld met de bevoegdheid inzake opvang en sociale rechten (Laurette Onkelinx en Philippe Courard), afgifte van verblijfsdocumenten (Annemie Turtelboom) en nationaliteitsverwerving (Stefaan De Clerck). Daarbovenop is premier Yves Leterme zelf bevoegd voor de coördinatie van het migratie- en asielbeleid. Een totaalvisie ontbreekt sinds jaren.

2. België is een magneet voor asielzoekers

De volgende uitspraak van Peter De Roo, de speciale regeringsafgevaardigde voor de opvangplaatsen voor asielzoekers, bundelt in enkele regels de asiel- en opvangcrisis, die ook in het najaar van 2010 weer toesloeg:

“België heeft nu het imago van een land van melk en honing. Tijdens de hele asielpcedure, die helaas tot zestien maanden kan duren, ben je bij ons zeker van goede opvang. En anders vind je wel een hotel. Lukt ook dat niet, dan krijg je elke dag vijfhonderd euro. Geef toe, je zou gek moeten zijn om niet naar België te komen als je alle landen met elkaar vergelijkt.”⁴

De laatste jaren wordt **het non-beleid verkocht als een humane, sociale en open aanpak.** De resultaten zijn echter ontluisterend. De wachtrijen zijn eindeloos, velen leven in onzekerheid, in een grijze zone, op straat.

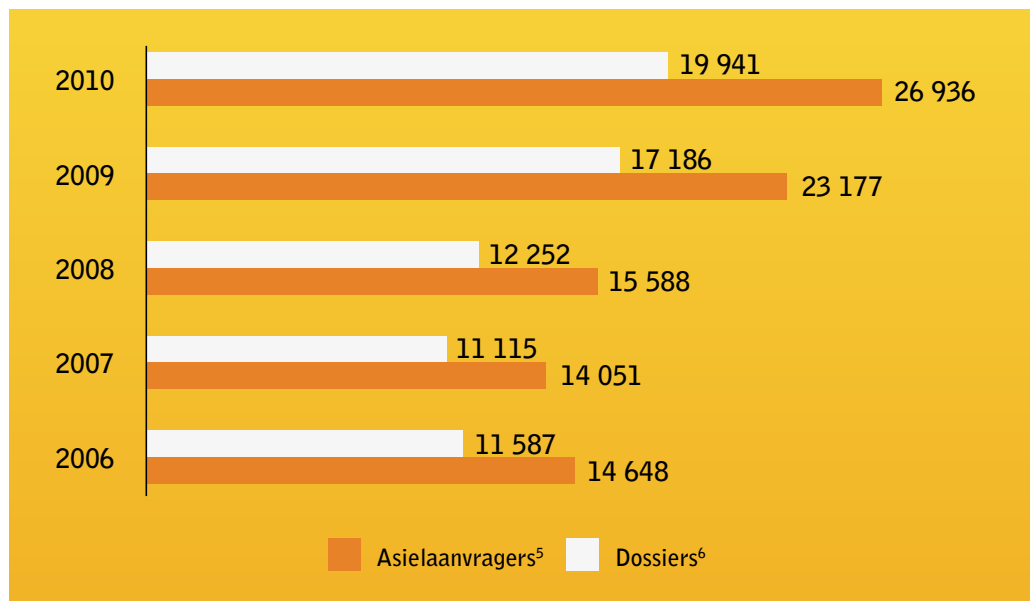
Een verantwoordelijke overheid moet geen verwachtingen scheppen die ze onmogelijk kan waarmaken. En al zeker niet **wanneer die verwachtingen veel ruimer gaan dan de EU-verplichtingen.** Het resultaat van een dergelijk beleid is dat de reeds overspoelde asielinstanties nog meer aanvragen te verwerken krijgen. Het maatschappelijke draagvlak smelt volledig weg. Het land slikt, de bevolking slikt en de oprechte asielzoekers moeten eindeloos wachten op een beslissing. Hun aanvraag verzuipt immers in de vloed van oneigenlijke aanvragen en misbruiken.

⁴ De Standaard, 20/11/2010.

“Wat moeten de thuisblijvers in de landen van herkomst niet van België denken? Je logeert er gratis in hotels, je krijgt er elke dag geld, en je wordt door geen enkele instantie gecontroleerd. Je moet bijna gek zijn om niet naar hier te komen.”

Amin Lalani, uitbater van ‘asielzoekershôtel’ Barry in Brussel
in Knack, 17/11/2010

De stijging van het aantal asielaanvragen blijkt uit de cijfers van Fedasil en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) in figuur 4:

figuur 4: Overzicht aantal asielaanvragen en -aanvragers per jaar sinds 2006.
(Bronnen: Fedasil en CGVS.)

België is, in verhouding tot het aantal inwoners, de derde grootste aantrekkingspool in de EU voor asielzoekers. Eurostat publiceerde onderstaande cijfers (periode april 2009 tot juni 2010)⁷:

Land	asielaanvragers 2de kwartaal 2010	asielaanvragers juli 2009-juni 2010	aantal aanvragers per 1 miljoen inwoners	rang
Cyprus*	620	onbekend	775	1
Zweden	5 945	27 875	635	2
België	4 905	24 015	455	3
Frankrijk	12 185	49 785	190	8
Nederland	3 095	15 675	185	9
Duitsland	8 770	35 540	105	12
VK	5 925	24 865	95	13
Totaal EU	54 345	248 770	110	

tabel 1: Overzicht aantal asielaanvragers per land. (Bron: Eurostat.)

*Naar verhouding had Cyprus in het tweede kwartaal van 2010 (van april tot en met juni) het hoogste aantal asielaanvragers. Maar de totale bevolking van het eiland is zeer laag (871 000). Een gelijkaardige piek was er eerder op Malta door een toestroom van bootvluchtelingen.

⁵ Cijfers van Fedasil, 2010. <http://www.fedasil.be/home/attachment/i/20455>.

⁶ Cijfers van het CGVS, 2010.

⁷ Population and social conditions, Eurostat, 42/2010.

© ID - Bart Dewaele

Einde juni ontving België meer dan vier keer zo veel asielzoekers als het Europese gemiddelde, dat stabiel is gebleven. In vergelijking met de buurlanden trok België in het tweede kwartaal van 2010 2,5 keer zo veel asielzoekers aan als Nederland, 2,4 maal zo veel als Frankrijk, 4,3 keer zoveel als Duitsland en bijna 5 keer zoveel als het Verenigd Koninkrijk. België kan dan ook terecht als hét asieland van West-Europa worden gekwalificeerd. In 2010 heeft België 26 936 asielaanvragers ontvangen. Dat is 2,5 per 1 000 inwoners op jaarbasis. Volgens Eurostat-cijfers was dat in 2009 nog maar 1,75 per 1 000 inwoners.

De regering verschuilt zich achter de gewijzigde toestand in de landen van herkomst om de stijging van het aantal aanvragen te verklaren. Het spreekt voor zich dat hiermee de echte vraag niet wordt beantwoord: waarom kiest een onevenredig hoog aantal asielzoekers ervoor hun aanvraag in België in te dienen en niet in een ander EU-land?

De verklaring ligt grotendeels in het feit dat België zich isoleerde binnen Europa. In vergelijking met de buurlanden bleef het Belgische beleid achter. **Zo werd België ook op migratievlak de zwakste schakel.**

We kunnen een vergelijking maken met Nederland. In november 2000 werd daar een nieuwe Nederlandse Vreemdelingenwet van kracht die was opgesteld door de socialistische staatssecretaris van Justitie Job Cohen. De wet streefde naar een daling van het aantal asielzoekers, ze stelde duidelijkere eisen aan toelating, ze beoogde procedures en de oprichting van terugkeercentra.

Duurt een asielprocedure in België gemiddeld 13 maanden, **in Nederland is ze teruggebracht tot 6 maanden.** Onmiddellijk zag Nederland een sterke daling van het aantal asielzoekers. In 1994 meldden zich nog 52 580 vluchtelingen aan in Nederland (een hoogtepunt), in 2004 was dat aantal gedaald naar 9 782⁸. Daarna gingen de cijfers wel weer wat stijgen.

Belangrijker dan het aantal asielzoekers is het echter om te kijken naar **het aantal asielzoekers dat in verhouding tot het aantal aanvragen uiteindelijk een positieve/negatieve asielbeslissing krijgt.** Het aantal negatieve beslissingen is namelijk een indicatie van het aantal asielaanvragen dat oneigenlijk werd ingediend. Zo had een asielzoeker de afgelopen jaren 18,7 % kans om in België als vluchteling te worden erkend. Het EU-gemiddelde bedraagt 25 %, in Nederland 41 % en in Italië 37 %.

In vergelijking met het EU-gemiddelde blijkt België 8 % meer negatieve beslissingen te moeten nemen **omdat meer aanvragen oneigenlijk werden ingediend.** Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, Dirk Van den Bulck, zei daarover:

“Dat betekent niet dat we strenger zijn geworden (...) De belangrijkste reden is dat we veel meer dossiers hebben binnengekregen uit landen die weinig kans op een vluchtelingenstatuut geven. Ik denk dan aan de Balkanlanden. De mensen die echt bescherming nodig hadden, hebben die ook gekregen.”⁹

⁸ Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

⁹ De Standaard, 06/01/2011.

“Drie jaar geleden begon de PS zijn machtsgreep op het asielbeleid. De annexatie van Fedasil (het agentschap voor de opvang van asielzoekers) via de ministers Arena en Dupont was daarbij een belangrijke koevoet. Dat die strategie zou uitmonden in een nooit geziene opvangcrisis, een ontsporing van het budget en een algemene apathie in de opvang, was wellicht niet bedoeld, maar is geklasseerd als collateral damage.”

Bob Pleysier, ex-directeur van Fedasil in De Morgen, “Hoe de PS het asielbeleid verziekte”, 03/04/2010

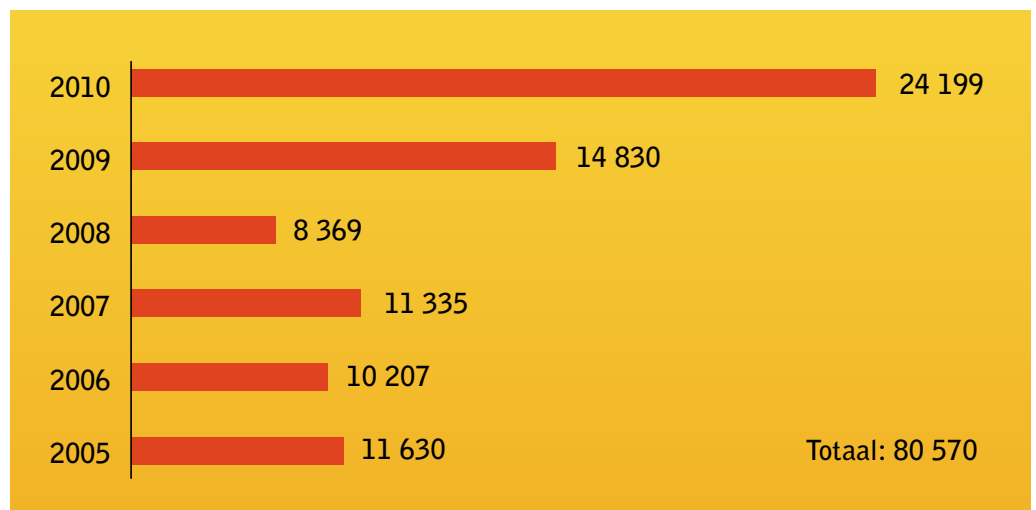
België kan die grote aantrekkingskracht niet aan. De asielcrisis bestond eind 2010 concreet uit een acuut tekort van 6 000 opvangplaatsen, uit 1 200 vreemdelingen die in hotels werden ondergebracht en uit een bedrag van 330 000 euro aan uitbetaalde dwangsommen. De bijna verdubbeling van het budget voor Fedasil van 223 miljoen euro in 2005 naar 430 miljoen voor 2011 blijkt niet eens te volstaan.

3. Een kwistig regularisatiebeleid

In de wetenschap dat **amper één asielzoeker op de vijf daadwerkelijk erkend wordt als vluchteling**, moet het de bedoeling zijn dat de rest terugkeert naar het land van herkomst. In België is dit echter pure science-fiction. Quasi niemand keert terug. De reden hiervoor is de achteloze regularisatie van illegalen. Zolang de kans op verblijfspapieren vele malen groter blijft dan de kans op gedwongen terugkeer, zal iedereen hier blijven in de hoop ooit geregulariseerd te worden.

De cijfers liegen er niet om. Van 2005 tot 2010 werd het statuut van 80 570 illegale vreemdelingen geregulariseerd. Tijdens de regeringen-Leterme en -Van Rompuy ging het om 58 733 regularisaties (van 2007 tot en met 2010).

Uit de jaarverslagen van de Dienst Vreemdelingenzaken en het Centrum voor Gelijkheid van Kansen blijkt dat het aantal regularisaties de jongste jaren fors stijgt (zie figuur 5).

figuur 5: Aantal geregulariseerde personen.

© ID - Lieven Van Assche

Deze cijfers staan voor een deel los van de collectieve regularisatie die georganiseerd werd in de periode van 15 september tot 15 december 2009. Die regularisaties werden op individuele basis doorgevoerd door de staatssecretaris bevoegd voor asiel en migratie. Dat gebeurde de voorbije jaren overvloedig ...

... maar voor sommigen nóg onvoldoende, en dit ondanks het feit dat de toen bevoegde migratieminister Annemie Turtelboom op haar eigen website toegaf:

“België is al vrij royaal met zijn regularisatiepolitiek ten opzichte van immigranten, zo blijkt uit een vergelijkende studie in opdracht van de Europese Commissie. (...) Vergelijkt men ze bovendien met cijfers die bekend zijn over enkele buurlanden (in een recente, zij het fragmentarische studie van het International Centre for Migration Policy Development in Wenen, in opdracht van de Europese Commissie) dan zat België drie jaar geleden [d.i. in 2006] al in de kopgroep van de regularisaties op permanente basis.”¹⁰

De collectieve regularisatiecampagne van 15 september tot 15 december 2009 kwam daar nog bovenop. We krijgen nu pas geleidelijk aan een zicht op het aantal geregulariseerden. In 2010 werd het verblijf van 24 199 vreemdelingen geregulariseerd¹¹. Bovendien zijn nog niet alle regularisatieaanvragen uit die periode verwerkt. De dienst Vreemdelingenzaken gaf aan dat eind 2010 nog 40 241 aanvragen onderzocht moesten worden.

Daar nog eens bovenop komt de volgmigratie. Eenmaal een verblijfsstatuut is verworven, kan men **familieleden naar België laten komen op basis van gezinshereniging**. Uit de collectieve regularisatie van 1999-2000 heeft men ook geleerd dat wellicht de helft van deze mensen een beroep zal doen op OCMW-steun om te overleven. Dat heeft het OCMW van Antwerpen vastgesteld¹².

Bovendien weet men dat elke regularisatiecampagne weer nieuwe gelukszoekers aantrekt die hun kans willen wagen en speculeren op een nieuwe regularisatieronde in de toekomst. In figuur 6 op de volgende bladzijde vallen **de grote piekjaren 2000 en 2010** op. Deze vielen niet toevallig het jaar na de eerste en de tweede collectieve regularisatieoperatie van december 1999 en van 15 september-15 december 2010. Het aanzuigefect van collectieve regularisatieoperaties wordt hiermee duidelijk in beeld gebracht¹³.

10 www.annemieturtelboom.be/blog, 17/01/2009.

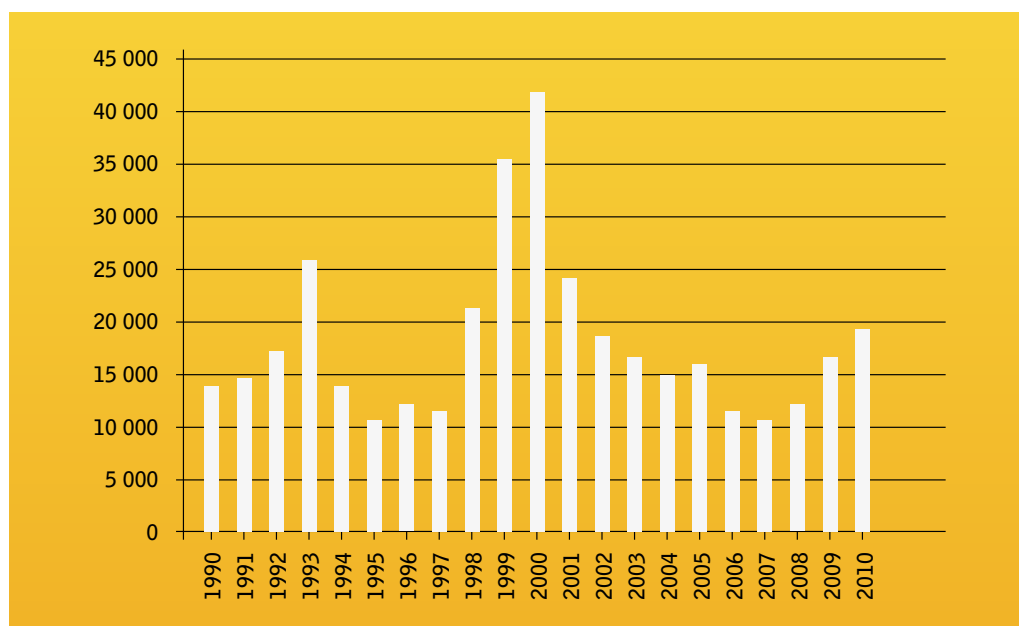
11 Dienst Vreemdelingenzaken, statistieken (<https://dofi.ibz.be/nl/1024/frame.htm>).

12 Eva De Wolf, woordvoester Antwerpse OCMW-voorzitster Monica De Coninck: “Uit de vorige regularisatiecampagne blijkt dat de helft van de geregulariseerden naar het OCMW stapte” (De Standaard, 11/02/2010).

13 CGVS, cijfers december 2010 (www.cgra.be/nl/cijfers/).

“De regering gebruikt morele chantage omdat de OCMW's geen hulp zullen weigeren aan mensen in nood. Als wij geen bijkomende middelen krijgen, zullen er zeer harde acties komen en zullen wij gaan staken bij het OCMW. Wij kunnen de toevloed echt niet meer aan.”

Monica De Coninck, OCMW-voorzitter (sp.a) Antwerpen
in De Morgen, 28/10/2010

figuur 6: Overzicht aantal asielaanvragen in België per jaar.

(Bron: Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, 2010.)

4. Gezinsvorming en -hereniging: het belangrijkste migratiekanaal

België ontwikkelde de laatste decennia **een uiterst soepel beleid op het vlak van de gezinsvorming en -hereniging**. Dat werd dan ook het grootste migratiekanaal in ons land, goed voor jaarlijks ongeveer 32 000 verblijfsvergunningen. In het Vlaams Gewest is de toename van het aandeel gezinsvormingen en -herenigingen in de totale migratiestroom werkelijk indrukwekkend te noemen.

Er worden bijzonder **weinig voorwaarden gesteld aan wie al in België verblijft en aan gezinsvorming (via het huwelijk) of -hereniging (voor gehuwden, kinderen en grootouders) wil doen**. Inburgering noch de kennis van de taal van de gemeenschap zijn criteria. Ook is er geen vereiste die stelt dat vreemdelingen over voldoende bestaansmiddelen moeten beschikken vooraleer ze iemand kunnen laten overkomen.

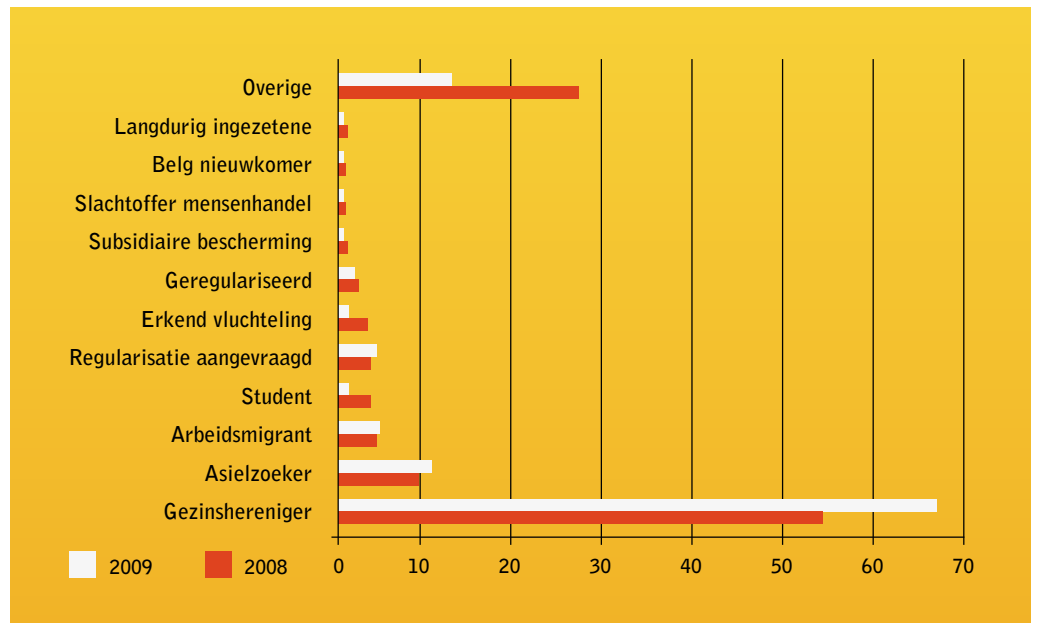
Steeds meer onderzoekers en beleidsmakers pleiten er nochtans voor om omzichtig om te springen met de voortdurende **gezinsvorming van jonge allochtone Belgen**. Een studie¹⁴ toont aan dat - hoewel een meerderheid van hen het anders wil - 76 % van de jongeren van Turkse en Marokkaanse afkomst huwt met een partner uit Turkije, respectievelijk Marokko. Van de tweede of derde generatie allochtonen valt men dus telkens opnieuw terug op een eerste generatie allochtonen. Dit bemoeilijkt de integratie in de samenleving.

14 Dupont (P.), "Noodklok luidt voor de Limburgse mijsgemeenten." In Weliswaar. p. 32-35.

© ID - Bart Dewaele

figuur 7: Instroom meerderjarige nieuwkomers in het Vlaams Gewest in 2008-2009 per verblijfsstatus, in %. Witte balkjes: percentages van 2009, rode balkjes: 2008. De gezinsvormers en -herenigers vormen de overgrote meerderheid. ¹⁵ (Bron: Kruispuntbank Inburgering)

Uit onderzoek¹⁶ blijkt dat **één op de vijf personen die een partner uit het buitenland haalt, werkloos is**. Bij personen die gehuwd zijn met een nieuwkomer uit het 'Middellands Zeegebied en de Arabische wereld' is de werkloosheid bijna 33 % terwijl het gemiddelde voor de totale bevolking voor het bestudeerde jaar (2000) slechts 9 % is. Dit zijn indicaties van risicofactoren die kunnen bijdragen tot kansarmoede en schoolachterstand van de kinderen die uit deze huwelijken voortspuiten. Het is niet te verwonderen dat het aantal echtscheidingen in deze 'gemengde' huwelijken een stuk hoger ligt.

Dat het niet om een klein fenomeen gaat, bewijzen de Vlaamse cijfers. **Alleen al in 2008 kwamen er maar liefst 1 941 Marokkanen en 1 103 Turken via gezinshereniging en -vorming naar het Vlaams Gewest**. Dat is bij de 18- tot 34-jarigen de grootste niet-Europese migratiestroom. Die is goed voor 75 % van de totale migratie uit Marokko en 60 % uit Turkije, traditioneel onze grootste niet-Europese migratielanden. De sensibiliserings- en ontradingcampagnes die de Koning Boudewijnstichting en Vlaams minister van Inburgering Geert Bourgeois op poten hebben gezet, komen dan ook niets te vroeg.

¹⁵ Kruispuntbank Inburgering Vlaamse overheid, 2008-2009.

¹⁶ Heyse P., Pauwels F., Wets J., Timmerman C., (2007), Liefde kent geen grenzen.

“Ik ben niet harteloos. Meer zelfs, als men mij van hogerhand garandeert dat het hierbij stopt en dat er geen nieuwelingen meer bijkomen, dan engageer ik mij om al de Roma die nu al in Gent verblijven te helpen met integratie, onderwijs, het vinden van een job en een huis. Maar ik ben realistisch: elke dag zie ik dat het níet stopt. Ze blijven maar toestromen, mede door het warme onthaal dat hen hier te beurt valt. Ik durf dat zeggen: ik ben radeloos. Ik kan dit zelf niet oplossen.”

*Daniel Termont, sp.a-burgemeester van Gent
in Het Laatste Nieuws, 02/12/2010*

	Gezinshereniging		BIVR ¹⁷		Asielzoeker > 4 maanden		Andere		Totaal
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	
Nederland	3 820	94,4	176	4,3	0	0,0	51	1,3	4 047
Marokko	1 941	74,2	607	23,2	8	0,3	60	2,3	2 616
Polen	1 634	53,8	1 155	38,1	0	0,0	246	8,1	3 035
Turkije	1 103	60,1	611	33,3	71	3,9	49	2,7	1 834
Bulgarije	886	63,5	473	33,9	3	0,2	34	2,4	1 396
Roemenië	643	50,9	528	41,8	9	0,7	83	6,6	1 263
India	130	12,2	899	84,2	33	3,1	6	0,6	1 068
Rusland	184	20,6	154	17,2	485	54,3	71	7,9	894
Frankrijk	707	93,9	21	2,8	0	0,0	25	3,3	753
Portugal	475	89,6	35	6,6	0	0,0	20	3,8	530
Totaal 18-34	17 936	56,1	18 864	27,7	3 497	10,9	1702	5,3	31 999

tabel 2: Instroom in het Vlaams Gewest van de 18-34-jarige nieuwkomers naar verblijfsstatus bij de belangrijkste instroomlanden (Top Tien en algemeen totaal in 2008).¹⁸ (Bron: Kruispuntbank Inburgering.)

Er wordt al lang aangedrongen op een selectiever beleid, maar de reeds zwakke criteria op het gebied van huisvesting, leeftijd en duurzaamheid van de relatie werden de jongste jaren **nog verder afgebouwd**. Opnieuw voert België een beleid dat volkomen is tegengesteld aan wat in onze buurlanden gebeurt. Daarenboven kan de strijd tegen schijnhuwelijken niet effectief worden gevoerd. Een aanpak van schijnpartnerschappen is zelfs onbestaande.

Een bijkomend probleem is dat België in de jaren 60 en 70 **bilaterale verdragen** heeft gesloten met Turkije, de Maghreb-landen (Marokko, Algerije en Tunesië) en voormalig Joegoslavië. In die verdragen zijn de bepalingen over gezinshereniging nog veel soepeler. De verdragen dateren uit de tijd toen we nog van 'gastarbeiders' spraken, maar ze zijn nog steeds geldig en bepalen ook vandaag mee de instroom. De vraag naar het nut en de bestaansredenen van deze verdragen moet worden gesteld. Minister Joëlle Milquet weigerde echter recent nog om de heronderhandeling hierover met haar Marokkaanse collega op te starten.

5. Arbeidsmigratie: een ondermaats beleid

Het migratiebeleid focuste de jongste jaren zowat uitsluitend op de "passieve migratiekanalen": asiel, gezinshereniging en regularisatie. Daarbij was er te weinig aandacht voor de "actieve migratie" door tewerkstelling en studies.

Onze economie evolueert vandaag van een postindustriële economie naar een zuivere kennis-economie. Het Belgische migratiebeleid houdt daar geen rekening mee. Zoals aangegeven werden in 2008 46 200 verblijfsvergunningen aan niet-Europeanen uitgereikt, waarvan slechts 15,4 % aan arbeidsmigranten en 14,6 % aan studenten.

¹⁷ BIVR: Bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister.

¹⁸ Kruispuntbank Inburgering Vlaamse overheid.

© ID - Sarah Van den Elsen

Op het vlak van de arbeidsmigratie wordt reeds jaren gevraagd naar een **moderne regelgeving, die kadert in een totale beleidsvisie.**

De complexiteit van de materie blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat de Gewesten vandaag al bevoegd zijn om arbeidskaarten en -vergunningen af te leveren. Zij moeten dit echter doen binnen de grenzen die door de - nog steeds federale - wet zijn bepaald. De arbeidsmigrant kan daardoor slechts gebruik maken van zijn arbeidskaart indien hij daarnaast ook een verblijfskaart krijgt. Die verblijfskaart moet dan weer worden uitgereikt door de federale Dienst Vreemdelingenzaken. Acties om beide kaarten volledig op elkaar af te stemmen blijven uit.

De bestaande regelgeving wordt gekwalificeerd als achterhaald en te gecompliceerd. De regelgeving laat ook niet toe om een echt beleid te voeren. Ondernomen acties, zoals de oprichting van een helpdesk voor de economische migratie in september 2008, blijven dan ook steken op het niveau van de individuele arbeidsmigrant. Een algemene visie, waarbij een algemene aanpak naar voor wordt geschoven en waarbij bijvoorbeeld een onderscheid wordt gemaakt tussen **tijdelijke arbeidstekorten en tekorten op lange termijn**, is niet uitgewerkt. De overheid bood ook nog geen antwoord dat tegemoet komt aan de toekomstige arbeidsmarkttekorten die volgen uit demografische evoluties en een verouderende bevolking.

Het resultaat is dat **slechts een zeer bescheiden aandeel van de noden van de arbeidsmarkt** wordt ingevuld door arbeidsmigratie. In Vlaanderen werd in 2008 slechts 2 % van de knelpuntberoepen (top 5) ingevuld op basis van de bijzondere migratieprocedure die daarvoor was uitgewerkt. Voor Wallonië staat het cijfer op 1,87 %.¹⁹

Een van de gevolgen van het uitblijven van een transparante en moderne regelgeving is dat **tijdelijke migratie door detachering** groeit en vandaag reeds kwantitatief belangrijker is dan het systeem van de arbeidskaarten. Bij detachering stuurt een werkgever, die zijn maatschappelijke zetel niet in België heeft, werknemers naar België om arbeid te verrichten. Uit tabel 3 en 4 blijkt dat er 63 009 detacheringen werden geregistreerd in 2008 tegenover 50 745 arbeidskaarten. Gedetacheerden dragen echter niet bij tot het Belgische socialezekerheidssysteem, terwijl anderen dat wel doen.²⁰

19, 20 Europees Migratienetwerk, Satisfying labour demand through migration in Belgium, augustus 2010.

“ Ons hele asiel- en migratiebeleid heeft gefaald. De opvangcrisis die we nu meemaken, is daar het resultaat van. ”

Yvan Mayeur, PS-Kamerlid en voorzitter OCMW Brussel
in De Standaard, 06/12/2010

Detachering België 2008

	EU-8*	EU-2**	NEU***	Totaal
Hoog opgeleide werknemers en managers	987	325	3 579	4 891
Knelpuntberoepen	36 744	5 884	7 578	50 206
Andere	2 622	1 130	2 598	6 350
Totaal	41 713	7 490	13 806	63 009

*EU-8 zijn Polen, Hongarije, Tsjechië, Slovenië, Slowakije, Estland, Letland en Litouwen.

**EU-2 zijn de jongste lidstaten Roemenië en Bulgarije.

***NEU: landen die geen lid zijn van de EU (zogenaamde 'third countries').

tabel 3: Aantal detacheringen van buitenlandse werknemers naar België in 2008, opgedeeld per gewest en per categorie. (Bron: Rapport Europees Migratienetwerk, 'Satisfying labour demand through migration in Belgium', augustus 2010.)

Arbeidskaarten 2008

	Vlaams Gewest	Brussel	Waals Gewest	België
Hoog opgeleide werknemers en managers	4 681	3 636	1 257	9 574
Knelpuntberoepen	32 535	852	904	34 291
Andere	2 973	3 148	759	6 880
Totaal	40 189	7 636	2 920	50 745

tabel 4: Aantal uitgereikte arbeidskaarten voor buitenlandse werknemers in 2008, opgedeeld per gewest en per categorie. (Bron: Rapport Europees Migratienetwerk, 'Satisfying labour demand through migration in Belgium', augustus 2010.)

Bovendien bepaalt de bestaande arbeidsmigratie in de regel dat vreemdelingen slechts de toestemming krijgen om als werknemer in België te komen werken indien een arbeidsmarktonderzoek heeft uitgewezen dat er **binnen een redelijke termijn geen geschikte arbeidskracht gevonden kan worden op de Belgische of Europese arbeidsmarkt**. Op deze regel bestaan echter enkele uitzonderingen. Daarnaast kan de arbeidsvergunning in principe enkel worden toegekend aan werknemers die onderdaan zijn van **landen waarmee België internationale overeenkomsten inzake tewerkstelling heeft afgesloten** (Algerije, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Kroatië, Macedonië, Marokko, Montenegro, Servië, Tunesië en Turkije. Ook de toetredingsakkoorden met Bulgarije en Roemenië worden gezien als dergelijke internationale overeenkomsten).

Voorals de eis naar een internationale overeenkomst blokkeert een soepel economisch migratiebeleid waarbij de functie kan worden ingevuld door de meest gepaste kandidaat en niet door de kandidaat die toevallig de nationaliteit heeft van een van de opgesomde landen.

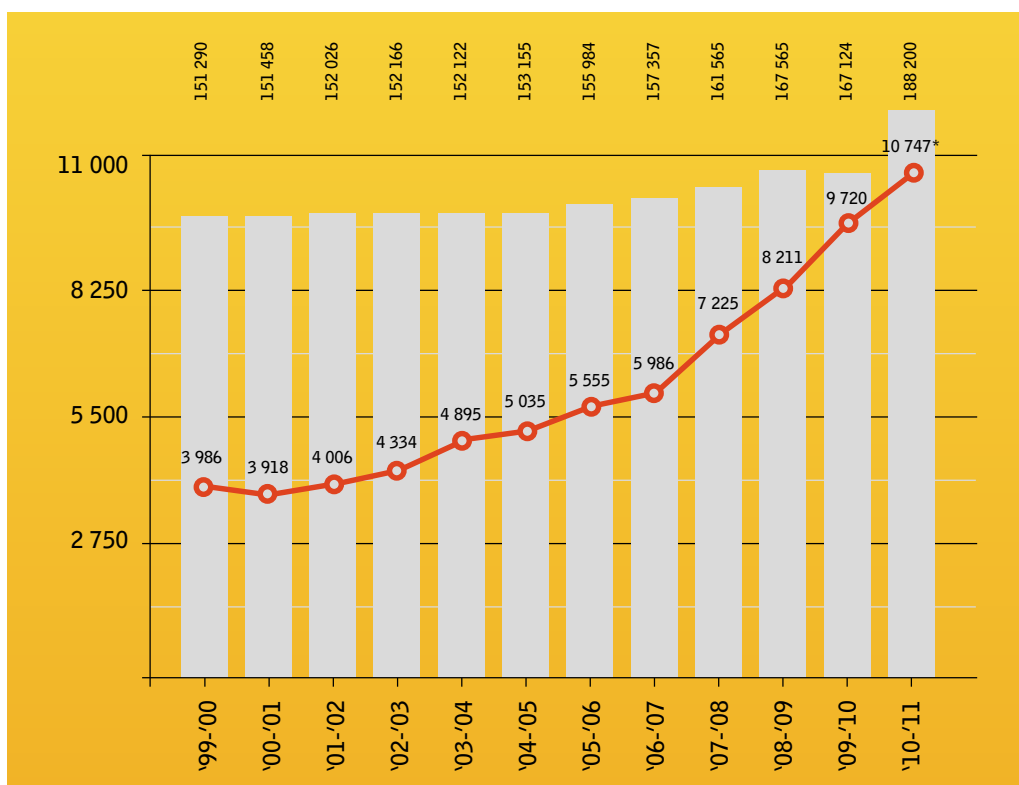
6. Een actief beleid rond studentenmigratie ontbreekt

Studentenmigratie vormt het tweede "actieve" migratiekanaal. Ook dit beleidsdomein werd de jongste jaren genegeerd. Tekenend is het bijvoorbeeld dat de Europese Studentenrichtlijn uit 1993, die het verblijfsrecht voor studenten regelt, uiterlijk op 12 januari 2007 omgezet moest zijn in Belgisch recht. De omzetting werd aangekondigd in alle mogelijke beleidsnota's maar bleef tot op vandaag uit.

De vraag naar **een correct en administratief eenvoudig systeem van studentenmigratie** is echter groot. Voor het academiejaar 2010-2011 nemen in Vlaanderen voorlopig al 10 747 buitenlandse studenten van 140 nationaliteiten deel aan een basisopleiding (bachelor of master) in het hoger onderwijs. Tijdens het academiejaar 1999-2000 waren dat er nog geen 4 000. De cijfers liggen eigenlijk nog hoger, want de studenten die in Vlaanderen komen studeren in het kader van een Erasmus-uitwisselingsproject worden hier niet bijgeteld, aangezien ze ingeschreven blijven aan hun initiële hogeronderwijsinstelling.

“Kan men zich voorstellen welke indruk die hotels met asielzoekers nalaten in Vlaanderen, maar ook in Wallonië? Veel mensen werken om 1 200 of 1 300 euro per maand te verdienen. Niet weinig Vlamingen zijn nog nooit in hun leven op hotel geweest ... Hetzelfde voor de dwangsommen van 500 euro per dag die de rechters uitspreken: de begunstigden krijgen in twee dagen bijna evenveel als wat werkende mensen per maand verdienen. Toch al te gek, niet? Een grote meerderheid van de Vlaamse bevolking kan akkoord gaan met wat Bart De Wever vandaag zegt over de migratie.”

Karel De Gucht, Europees commissaris
in *Le Vij/L'Express*, 10/12/2010

figuur 8: Jaarlijkse evolutie van het aantal buitenlandse studenten ingeschreven in een Vlaamse hogeronderwijsinstelling. (Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap. www.metrotime.be/Buitenlandse_students_ontdekken_Vlaanderen.html.)

Gelet op de internationale uitdagingen van ons hoger onderwijs is het noodzakelijk om de toegang tot onze hogeronderwijsinstellingen en dus tot ons grondgebied te vergemakkelijken met het oog op **'brain gain', winst aan kennis**. Dit kan echter enkel indien we ook de misbruiken tegengaan. Iedereen kent wel de verhalen van frauduleuze studenten die enkel uit zijn op verblijfspapieren in ons land.

De huidige situatie is alles behalve optimaal. In sommige instellingen is er nauwelijks controle en ook de Dienst Vreemdelingenzaken heeft het erg moeilijk om elk dossier grondig te controleren.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft immers **geen totaalbeeld op het onderwijsparcours van de student** (inschrijving, deelname aan lessen en examens, ...) en kan de onderwijsinstellingen niet afdoende volgen (omdat bijvoorbeeld de subsidieregelgeving een gemeenschapsbevoegdheid is).

De Gemeenschappen kunnen op hun beurt **evenmin een totaalbeleid rond de instroom van studenten** voeren. Hun beleid beperkt zich vandaag onder meer tot de erkenning en inschaling van gelijkwaardigheden en diploma's, tot het al dan niet financieren van de onderwijsinstelling voor bepaalde studenten en het al dan niet toekennen van bepaalde voorzieningen aan studenten (zoals goedkope huisvesting, financiële steun, ...).

Er bestaat een absolute nood om de regeling aanzienlijk te vereenvoudigen door **de bevoegdheid over de toegang tot hoger onderwijs voor buitenlandse studenten op één niveau te regelen**. Daarbij moet de nadruk liggen op het feit dat de betrokkenen hierheen komen om te studeren. Het verblijfsaspect vormt hiervoor slechts een middel en is niet het doel op zich. Zo moet gedacht worden aan een systeem waarbij, op het ogenblik dat een effectieve beslissing werd genomen over het recht om in België te studeren, een automatische koppeling wordt gemaakt met het verblijfsrecht.

7. Hoezo terugkeerbeleid?

Een verblijfsprocedure heeft enkel zin **als een negatieve beslissing ook effectief wordt uitgevoerd**. Elk succesvol migratiebeleid staat of valt met een strikt terugkeerbeleid en een correcte aanpak van illegaliteit. Hoe maatschappelijk verguisd ook, iedereen weet dat terugkeer - liefst vrijwillig, zo niet gedwongen - onontbeerlijk is voor het voeren van een efficiënt migratiebeleid.

In het Jaarverslag Migratie 2009 van het CGKR lezen we het volgende: "Volgens de laatste statistieken hebben in 2007 45 437 vreemdelingen België verlaten. Sinds het begin van de jaren 1980 stellen we een aanzienlijke instroom van vreemdelingen vast. De uitstroom blijft vrij beperkt en kan in geen geval de ware instroomexplosie compenseren. (...) Om de terugkeer binnen de verschillende nationaliteitsgroepen te vergelijken, is de emigratiegraad een goede indicator die rekening houdt met de omvang van elk van deze groepen. Eerst stellen wij vast dat meer dan 17,5 % van de gemiddelde populatie uit Oceanië, Japan en Zuid-Amerika

in 2007 België heeft verlaten. Bij de Afghaanse, Marokkaanse, Italiaanse en Congolese populatie ziet het plaatje er dan weer heel anders uit: minder dan 1 % heeft België in 2007 verlaten. Deze vaststellingen tonen aan dat het fenomeen van de terugkeer sterk verschilt volgens nationaliteitsgroep die elk zijn eigenheden heeft (asielmigratie, economische migratie, ...)."²¹

Volgens de jaarcijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken is het aantal pogingen tot gedwongen repatriëringen de jongste jaren fors gedaald. We herhalen in tabel 5 ook nog even het aantal asielaanvragers.

	Pogingen tot repatriëring	Asielaanvragers
2006	6 629	14 648
2007	4 311	14 051
2008	3 644	15 588
2009	3 443*	23 177
	(2 656 z.D.) ²²	

tabel 5: Overzicht aantal pogingen tot repatriëring ten opzichte van het aantal asielaanvragers sinds 2006. (Bron: DVZ en CGVS.)

We kunnen niet anders dan vaststellen dat er vandaag in België een **officieus gedoogbeleid ten opzichte van illegaliteit** heerst. Terwijl het aantal terugdrijvingen en repatriëringen de laatste 4 jaar halveerde (van 6 629 in 2006 tot 3 443 in 2009), was er een verhoging met 58 % van het aantal asielzoekers (van 14 648 in 2006 tot 23 177 in 2009) en explodeerde het aantal regularisaties (tussen 2005 en 2010 kregen maar liefst 80 570 illegalen verblijfspapieren).

21 Jaarrapport Migratie 2009 (CGKR), blz. 23.

22 z.D.= zonder Dublin-terugleidingen. Wanneer een 'Dublin'-beslissing genomen wordt, wordt de asielzoeker teruggestuurd naar het Schengenland waar hij eerder asiel had aangevraagd.

“Al 15 jaar worden asielzoekers aan de gemeenten toegewezen op basis van een foute berekening. De staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie reageerde door de verantwoordelijkheid af te wimpelen op de administratie en bleef bij zijn standpunt dat hij geen coherent beleid kon voeren als de berekeningsfouten zich bleven opstapelen. Wij zijn als gemeente naar de Raad van State gestapt en hebben daar ook gelijk gekregen.”

Joris Nachtergaele, OCMW-raadslid (N-VA) Maarkedal in Het Laatste Nieuws, 27/01/2010

Daar waar in 2006 het aantal pogingen tot repatriëringen quasi de helft van het aantal asielaanvragers bedroeg, was dit in 2009 nog maar amper één op de zeven. In 2009 resulteerde bovendien **slechts 75 % van die pogingen in een effectieve repatriëring**. Het feit dat men de identiteit van de betrokkenen onvoldoende kan aantonen, wordt als een van de belangrijkste redenen hiervoor aangegeven. Verscheidene landen werken slecht of helemaal niet mee aan het terug opnemen van illegale landgenoten.

Daarenboven kunnen we vele (tot ongeveer 25 % van de) repatriëringen moeilijk als echte repatriëringen kwalificeren. Het betreft namelijk **terugwijzingen die kaderen binnen de Europese Dublin-akkoorden**: wanneer een asielzoeker al eens eerder asiel aanvraag in een ander EU-land, dan moet zijn procedure daar worden afgehandeld.

Het aantal **mislukte repatriëringspogingen** wegens weigering van vertrek of andere redenen bedroeg in 2008 en 2009 respectievelijk 1 166 en 1 436.²³ Kortom, als we de volledige balans opmaken, kunnen we stellen dat in 2009 amper 2 000 illegalen effectief naar hun land van herkomst gerepatriëerd werden.

De reden waarom in België het gros van de illegalen dat een ‘Bevel om het grondgebied te verlaten’ (BVG²⁴) krijgt, onderduikt, is simpel: **de kans op uiteindelijke regularisatie is bijna een zekerheid**, terwijl de kans op repatriëring hypothetisch klein is.

België repatriëert verhoudingsgewijs veel minder dan de andere EU-lidstaten en regulariseert veel soepeler.

Het resultaat van deze scheeftekening is dat als er iemand effectief gerepatriëerd wordt, hij dit als uiterst onrechtvaardig ervaart, als flagrante willekeur. In zijn onbegrip en woede heeft de betrokkene in se gelijk, want de meeste van zijn lotgenoten worden **voor het negeren van hun BGV's beloond met regularisatie**, terwijl net hij gedwongen gerepatriëerd wordt. Naast willekeurig is deze politiek dus ook onmenselijk. Het gevolg hiervan is dat ook **de interesse voor vrijwillige terugkeer minimaal** is. Meer nog, de vrijwillige terugkeer via de International Organisation of Migration (IOM) lijkt soms eerder een gratis reisje, terwijl het een humane en efficiënte terugkeermaatregel moet zijn.

Sinds jaar en dag zijn de Brazilianen bijvoorbeeld de grootste groep vrijwillige terugkeerders. In 2009 waren zij goed voor bijna de helft van de terugvluchten, terwijl slechts twee Brazilianen in dat jaar een asielaanvraag indienden. In feite gaat het om **illegale arbeiders die een gratis terugvlucht verkiezen**, en erbovenop nog 950 euro ‘verdiene’ (250 euro bovenop het gratis vliegticket en 700 euro ‘reïntegratiepremie’).

“Iedere illegale Braziliaan weet dat je met het IOM gratis naar huis kunt en iedere Braziliaan die ik ken reist ook op deze manier.”²⁵

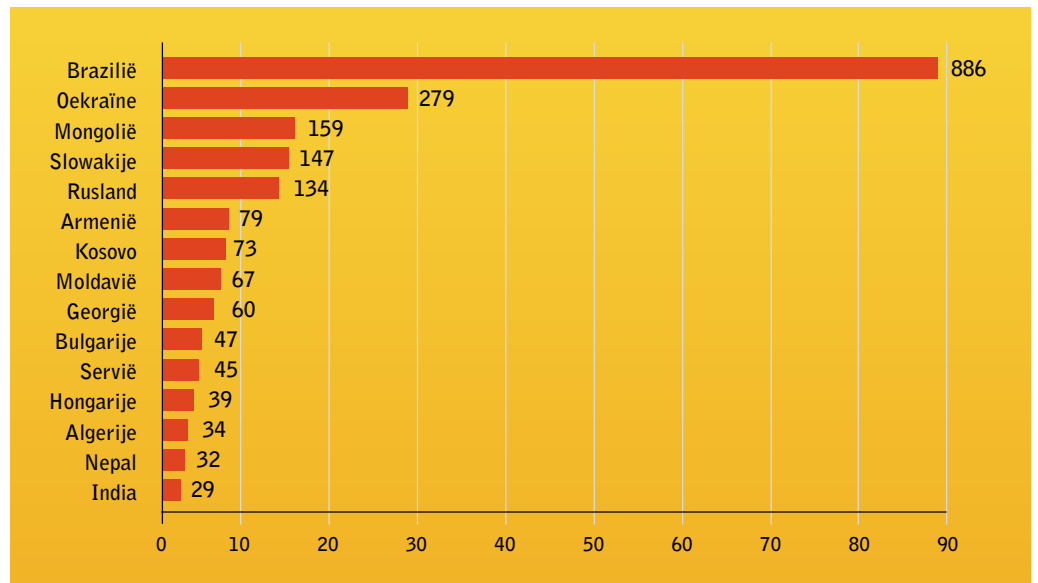
De Braziliaan Pimentel

23 Mondelinge vraag van Kamerlid Michel Doomst, 21 april 2010. Op een vraag van Kamerlid Sarah Smeyers antwoordde minister Turtelboom dat inderdaad een vierde van de repatriëringen mislukt (1 juli 2009).

24 Het totaalcijfer van het aantal uitgereikte bevelen om het grondgebied te verlaten (BVG's) bedroeg eind september 2005 ongeveer 23 000. Ter vergelijking: zowel in het jaar 2003 als 2004 werden ongeveer 35 000 BGV's uitgereikt. (Antwoord aan senator Anke Van dermeersch, 17/11/2005). In 2009 kregen 11 716 uitgeprocedeerde asielzoekers een BGV (P-Magazine, 28/12/2010).

25 Nieuw Amsterdams Peil, 23/10/2009.

figuur 9: Aantal vrijwillige terugkeerders in het jaar 2009 per nationaliteit.
(Bron: IOM, de Internationale Organisatie voor Migratie.)

Uit de cijfers blijkt ook dat amper een derde van de vrijwillige terugkeerders uitgeprocedeerde asielzoekers zijn. Een bewijs te meer dat **het overgrote deel van de uitgeprocedeerde asielzoekers in de illegaliteit verdwijnt** met als hoofdobjectief een verblijfsvergunning te krijgen op basis van regularisatie.

8. Het land der snelle Belgen

De zogenaamde **snel-Belgwet** was de eerste grote realisatie van de paarsgroene regering-Verhofstadt I. Sinds die wet van 1 maart 2000 moet **een buitenlander die Belg wil worden niet meer bewijzen dat hij zich in België wil integreren**. Door de aanvraag om Belg te worden, wordt zijn integratie gewoon verondersteld. De taal van de gemeenschap kennen is ook niet nodig.

Een ander pervers gevolg van de snel-Belgwet was dat duizenden mensen de Belgische nationaliteit zelfs konden krijgen zonder ooit een voet in België te hebben gezet. De Belgische nationaliteitswetgeving werd door die wet de **soepelste van heel Europa**.

In totaal zijn er meer dan twintig manieren om Belg te worden, maar de twee bekendste systemen zijn de naturalisatie en de nationaliteitsverklaring. Na drie jaar wettig verblijf kan de buitenlander aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers vragen om Belg te worden. De naturalisatie is in dit geval een gunst. Na zeven jaar wettig verblijf kan de buitenlander bij de burgerlijke stand meedelen dat hij Belg wil worden. Belg worden is dan een recht.

“ De federale regering heeft onder druk van de Waalse partijen de poorten van dit land ver open gezet. De regularisatieoperatie van vorig jaar creëerde bovendien een aanzuigeffect waarvan de consequenties voor de stad Antwerpen niet te overzien zijn. Het is dan ook niet meer dan terecht dat Antwerpen aan de Belgische overheid zou vragen om ook de factuur van dit wanbeleid te betalen. ”

Luk Lemmens, OCMW-ondervoorzitter (N-VA) Antwerpen

De cijfers spreken dan ook voor zich:

- Volgens het Nationaal Bureau voor de Statistiek werden tussen 2000 en 2007 370 681 vreemdelingen Belg. Dit zijn er meer dan 50 000 per jaar.

De toekenning als gezamenlijk gevolg van een **akte van verkrijging** (toekenning van de nationaliteit aan een minderjarig kind van wie een ouder Belg is geworden) is de op een na vaakst voorkomende procedure (23,5 %) na de nationaliteitsverklaring (32 % in 2007)²⁶.

- Tussen 1 januari 2000 en 31 december 2009 dienden 132 509 personen **een aanvraag tot naturalisatie** in. Van deze aanvragen werden er **69 102 aanvaard**: een goedkeuringspercentage van 52,15 %²⁷. Het gaat dus niet om kleine aantallen. Naturalisatie blijft de op twee na belangrijkste procedure om toegang te krijgen tot de Belgische nationaliteit (23,2 %).

- Men kan de Belgische nationaliteit **ook in het buitenland** verkrijgen. Vóór het jaar 2000 ging het om minder dan 500 personen. Na 2001 stijgt dit aantal sterk en verkrijgen elk jaar ongeveer 1 400 personen in het buitenland de Belgische nationaliteit. In 2002 en 2003 daalt het aantal om vervolgens te stijgen tot 2 100 in 2007²⁸.

- Einde 2008 verblijven 1 625 362 personen in België die bij de geboorte niet over de Belgische nationaliteit beschikten (15,5 % van de totale bevolking in België). Van deze **'als vreemdeling geboren personen'** waren er eind 2008 900 473 nog steeds vreemdeling. 724 889 waren inmiddels Belg geworden²⁹.

De kritiek die de N-VA al leverde in 2000 blijft onveranderd: het ontbreken van iedere integratievoorwaarde is onaanvaardbaar. De overheid herleidt de nationaliteit zo immers tot een simpele formaliteit. Wie beweert dat het verzoek om de nationaliteit te krijgen meteen een bewijs van de wil tot integratie betekent, ontkent de realiteit. Het ontbreken van een integratievereiste als voorwaarde tot nationaliteitsverwerving staat bovendien haaks op het inburgeringsbeleid dat de Vlaamse overheid vandaag voert onder impuls van de N-VA.

²⁶ Jaarrapport Migratie 2009 CGKR, blz. 93-95.

²⁷ Gegevens van de administratie, op vraag van Kamerlid Theo Francken.

²⁸ Jaarrapport Migratie 2009 CGKR, blz. 93-95.

²⁹ idem.

© ID - Bart Dewaele

9. De val van de sociale-zekerheidsmigratie

België voert, zoals gezegd, geen migratiebeleid dat aansluit op de noden van de arbeidsmarkt. De meeste vreemdelingen krijgen een verblijfstitel op grond van de "passieve" migratiekanalen gezinshereniging, asiel en regularisatie. De reden is dubbel: een zeer **gemakkelijke toegang tot het grondgebied en een vrije toegang tot het bijstandsstelsel**. Zodra de vreemdeling een verblijfsvergunning op zak heeft, krijgt hij - als hij behoeftig is - toegang tot het bijstandsstelsel (in sommige gevallen zelfs vanaf de aanvraag, zoals EU-burgers in Gent).

Deze fatale combinatie maakt van België de favoriete bestemming voor socialezekerheidsmigratie in Europa. Het is inderdaad niet wegens onze bruisende arbeidsmarkt dat België het migratieland van Europa is geworden:

*"Slechts de helft van de asielzoekers die in 2000 geregulariseerd werden, had vijf jaar later een job. Een op de drie had een werkloosheids- of bijstandsuitkering. Als ze al werkten, was het vaak onder hun opleidingsniveau."*³⁰

Jan Denys, Randstad.

In Antwerpen kunnen de negatieve gevolgen van de socialezekerheidsmigratie niet meer worden ontkend. De **aanwas van kansarme migranten** is zo groot dat de arbeidsmarkt geen gelijke tred kan houden, ondanks massale investeringen in inburgeringstrajecten, taalcursussen en VDAB-opleidingen. Schepen van Economie Robert Voorhamme (sp.a) zei hierover recent:

*"De Antwerpse arbeidsmarkt heeft niet de draagkracht om al die mensen aan werk te helpen. Er is onafgebroken een instroom aan mensen. Dat betekent een extra belasting voor onze lokale arbeidsmarkt en dus ook een belasting voor het sociale evenwicht in onze samenleving. De enige oplossing is om de migratiegolf een halt toe roepen."*³¹

Ook het Antwerpse OCMW luidde de alarmbel: uit de jaarcijfers van 2009 bleek dat het aantal leefloontrekkers in één jaar was gestegen met meer dan 15 %. Van de personen die in maart 2009 financiële hulp ontvingen van het Antwerpse OCMW is 67 % geboren in het buitenland.

³⁰ De Tijd, 11/12/2010.

³¹ Gazet van Antwerpen, 13/01/2011.

“Het aantal cliënten is in 2009 en 2010 alsmaar toegenomen. Op dit moment bestaat bijna 20 % van de OCMW-clieënten in Gent uit nieuwe EU-burgers. Bovendien is twee derde van het totale cliënteel van allochtone origine. Deze instroom zorgt voor een grote stijging van de kosten voor steunverlening en de bijhorende personeelsomkadering en infrastructuur. Een aanpassing van de bestaande regelgeving is broodnodig.”

Jeroen Lemaître, OCMW-raadslid (N-VA) Gent

Al te vaak wordt 'de crisis' aangehaald als verklaring voor de stijgende werkloosheid en armoede in ons land. Ten onrechte, want **de werkgelegenheid is nog nooit zo hoog geweest als vandaag**. Gouverneur Guy Quaden van de Nationale Bank maakte op 7 december 2010 de balans op:

“In het crisisjaar 2009 gingen 37 600 jobs verloren. In 2010 kwamen er al meteen 56 600 bij. Toch neemt het aantal werkzoekenden dit jaar met 17 700 toe. Dit komt omdat de beroepsbevolking de jongste drie jaar systematisch veel sneller toeneemt dan de werkgelegenheid. Hierdoor steeg de werkloosheidsgraad van 7 % in 2008 tot 8,5 % in 2010.”³²

In 2011 ziet de Nationale Bank een verdere stijging van de werkloosheid tot 8,6 %. Ondanks de hoge werkloosheid raken talrijke jobs toch niet ingevuld. Vele nieuwkomers maken weinig tot geen kans op een job wegens **een gebrek aan talenkennis, een te lage opleiding, aanpassingsproblemen en - het moet gezegd - koudwatervrees bij werkgevers**.

Onze arbeidsmarkt verteert de migratiestromen slecht, net op een moment dat België voor de grootste besparingsoperatie in zijn naoorlogse geschiedenis staat. De financiering van de sociale zekerheid wordt in de volgende twee decennia een van de meest heikele punten van onze staatshuishouding. In 2015 begint de pensioenbom langzaam te barsten. In tegenstelling tot wat vaak wordt beweerd hebben we **niet 'meer migratie'**

nodig, maar wel 'meer arbeidsparticipatie'. Het is het aandeel werkenden in de actieve beroepsbevolking dat de motor vormt van de sociale zekerheid. **Dit kan (en moet) door gerichte economische migratie worden verhoogd**, willen we de vergrijzing het hoofd bieden.

Indien de migratie evenwel niet gecontroleerd is, noch afgestemd op de arbeidsmarkt, kan het de arbeidsparticipatie doen dalen, waardoor de migratie een kost wordt bovenop de vergrijzing. Laat nu net dat laatste aan de gang zijn in België. In Brussel is door de snelle bevolkingsgroei de werkloosheid gestegen van 13,9 % in 2000 naar een onrustwekkende 21,8 % (111 267 mensen) in 2010³³.

Naast het feit dat het migratiebeleid economisch totaal onaangepast is, stellen we vast dat men ook **de impact op het sociale beleid** onvoldoende incalculeert. Van een ongecontroleerde migratie worden de zwaksten zoals de al aanwezige allochtone gemeenschap, het slachtoffer. De concurrentie op de arbeidsmarkt is voor die groepen in de samenleving al zeer hoog maar zal nog toenemen. De nu al structurele werkloosheid in de grootsteden dreigt door de gestadige toevloed van nieuwe kansarmen definitief te worden. Kortom, een ondoordachte migratie die geen rekening houdt met de noden en kansen van de arbeidsmarkt, komt in de praktijk neer op de import van armoede, achterstelling en werkloosheid. Het is naast economisch onverantwoord ook simpelweg asociaal.

³² Het Belang van Limburg, 7/12/2010.

³³ Bron: Armoedebaarometer Brussel, 2010.

© ID - Bart Dewaele

Aandachtspunten

- ➔ Onze **migratiewetgeving is verouderd** en niet meer geschikt voor een efficiënt beleid. Die wetgeving is dringend aan herziening toe.
- ➔ België werkt **als een magneet** op het vlak van migratie omdat het zich isoleerde in Europa en zo de zwakste migratieschakel werd. Wat nergens kan, kan in België wel. Er zijn massaal veel oneigenlijke asielaanvragen, er wordt kwistig geregulariseerd en er is geen terugkeerbeleid die naam waardig. Het nodigt illegalen uit in België te blijven en te wachten op de volgende regularisatieronde.
- ➔ Het Belgische beleid wordt ten onrechte voorgesteld als zeer humaan, maar het werkt alleen willekeur en ongelijke behandeling in de hand en is daarom **sociaal onrechtvaardig**.
- ➔ Gezinshereniging en gezinsvorming kunnen in België bijna **zonder voorwaarden**, dus soepeler dan overal elders. Gezinshereniging en -vorming werd daardoor het grootste migratiekanaal.
- ➔ Het beleid houdt geen rekening met de **economische realiteit** van vandaag. Arbeids- en studentenmigratie worden gekenmerkt door een ondermaats en versnipperd beleid.
- ➔ Door de snel-Belgwet is het verkrijgen van de **nationaliteit een lachertje** geworden. Nationaliteit is te verkrijgen als snoepgoed, zonder enige integratievereiste.
- ➔ Migratie zou ons economisch systeem kunnen versterken maar werkt nu net andersom. Een non-beleid brengt ons **sociaal systeem in gevaar**. België is de favoriete bestemming geworden voor socialezekerheidsmigranten.

“In Vlaanderen helpen ze me bij het leren van de taal en de gebruiken van het land. Dat brengt me vooruit.”

- Josée-

Deel III. De visie en de antwoorden van de N-VA

Migratie maakt vandaag een onlosmakelijk onderdeel uit van onze samenleving. Het verdient dan ook onze absolute aandacht. Decennia van verwaarlozing en minimalisering hebben ertoe geleid dat België zijn greep op de migratiestromen heeft verloren. De maatschappelijke gevolgen zijn gekend. Het is hoog tijd voor een coherent beleid met een algemene visie. Hoog tijd om nu te durven veranderen!

De N-VA heeft grondig onderbouwde standpunten en voorstellen op alle domeinen van het migratievraagstuk: gezinsvorming en -hereniging, opvang, asiel, medische en humanitaire regularisatie, arbeids- en studentenmigratie, terugkeer en nationaliteit.

1. Onze doelstellingen

1.1. Een correct migratiebeleid

De N-VA bepleit geen “verstrenging om de verstrenging”. Onze visie kadert binnen een **totale visie op migratie en haar maatschappelijke effecten**. Het Belgische migratiebeleid van de jongste jaren is onverkooptbaar geworden. Er moet een correct beleid in de plaats komen.

De Belgische verblijfswet dateert van 15 december 1980. Na 30 jaar past het de balans op te maken. De N-VA pleit voor een nieuwe totaalaanpak die de rechten en plichten van maatschappij en vreemdeling aan elkaar koppelt en die de basisverwachtingen van de samenleving erkent en respecteert.

1.2. Migratie afstemmen op de noden van de samenleving

De nieuwe regelgeving moet niet enkel gericht zijn op een regeling van het verblijfsstatuut maar moet een proactief en kansgericht migratiebeleid mogelijk maken. **Actieve migratie (arbeidsmigratie en**

studentenmigratie) zal daarbij de kern vormen van het toekomstige migratiebeleid. De migratie van de toekomst vormt zowel een meerwaarde voor de samenleving en economie van het land als voor de migrant zelf.

1.3. Welkom in Vlaanderen, welkom in onze samenleving

Om het geven en nemen van kansen te stimuleren werkt de regering aan een **actief en open inburgeringsbeleid**, dat ertoe strekt de nieuwkomers maximaal te begeleiden op zoek naar werk en opleiding. Taalkennis en het omarmen van onze waarden moeten een evidentie worden. Pas wanneer de inburgering is aangetoond, men een blanco strafblad heeft en men actief bijdraagt aan de samenleving, kan de nationaliteit worden verworven. Het internationaal gerespecteerde concept van ‘goed burgerschap’ staat hierbij centraal.

2. Ons antwoord op de uitdagingen

2.1. Een gecoördineerd beleid met één minister en een nieuw migratiewetboek

Het volstaat niet om hier en daar een puzzelstukje te vervangen. Integendeel, we moeten de volledige migratiepuzzel opnieuw leggen. **Er is nood aan een coherent migratieverhaal** dat wordt uitgevoerd door één minister voor het totale pakket van verblijf tot verwijdering, opvang en nationaliteit. Een verhaal

dat maatschappelijk gedragen is, dat uitgaat van de realiteit van migratie en dat de uitdagingen niet uit de weg gaat.

Dit beleid moet vorm krijgen in een **volledig vernieuwd migratiewetboek** dat de 30 jaar oude vreemdelingenwet drastisch moderniseert, de misbruiken afstraft en het eindeloos combineren van verschillende procedures uitsluit. Hierbij wordt de vreemdeling gewezen op zijn rechten én plichten.

2.2. Rechtvaardig asielbeleid

De N-VA verdedigt de **Conventie van Genève** en wenst een veilige haven te bieden aan iedereen die zijn land ontvlucht is uit een gegronde vrees voor vervolging omwille van ras, geloof, nationaliteit, politieke overtuiging of lidmaatschap van een specifieke sociale groep.

Vandaag worden de oprechte kandidaat-vluchtelingen echter het slachtoffer van een falend beleid. Zij moeten gemiddeld 13 maanden wachten op een beslissing, omdat er van de 100 aanvragen 82 worden ingediend door economische vluchtelingen die veelal weten dat ze uiteindelijk toch niet als politiek vluchteling zullen worden erkend.

De N-VA wenst **de asielprocedure terug te geven aan hen voor wie ze bedoeld is**: mensen op de vlucht voor oorlog of vervolging. Tegelijk moeten bepaalde aanvragen versneld worden afgehandeld, vooral als het gaat om vreemdelingen die afkomstig zijn uit veilige landen. Dit zijn landen die internationaal als 'veilig' bestempeld worden (onder andere de Balkanlanden). Het moet ook onmogelijk worden verschillende procedures op hetzelfde moment te cumuleren. Voor de N-VA kan het niet langer dat vreemdelingen op hetzelfde ogenblik zowel een asiel- als een regularisatieprocedure hebben lopen.

2.3. Correcte opvang, geen symptoombestrijding

Parallel met het asielbeleid moet ook de opvang van kandidaat-vluchtelingen worden herbekeken. Het volstaat niet om voor hen steeds meer opvangplaatsen en meer middelen te voorzien zonder op hetzelfde moment **structurele maatregelen** te nemen. De opvangwet moet worden afgestemd op het beleid dat de buurlanden voeren. De opvang in hotels moet zo snel mogelijk verdwijnen.

Wie een negatieve asielbeslissing krijgt, zal de opvanginstelling ook verplicht moeten verlaten. Alleen de vreemdeling die zich inschrijft op een **effectief terugkeertraject** dat strikt wordt opgevolgd door een terugkeercoach, kan tijdens een korte termijn verlengde opvang krijgen.

© ID - Lieven Van Assche

2.4. Gezinshereniging zonder misbruiken

De voorwaarden voor gezinsvorming en -hereniging, het belangrijkste migratiekanaal, moeten worden aangescherpt. Pas wanneer iemand over **voldoende bestaansmiddelen en een degelijke huisvesting** beschikt, kunnen familieleden zich bij hem voegen. De partners dienen bovendien minstens 21 jaar oud te zijn en ze moeten ingeburgerd zijn. Voor de N-VA kunnen deze aanvragen in de toekomst enkel in het land van herkomst worden ingediend. Zo stellen we een einde aan het massale misbruik van de toeristenvisa. Tevens kan gezinshereniging met Belgen niet langer volledig gelijkgeschakeld worden met gezinshereniging met EU-burgers. Ook in dit geval zullen er, net als in Nederland, eisen gesteld worden aan inkomen, huisvesting en leeftijd.

De **heronderhandeling van de bilaterale akkoorden** met Marokko, Tunesië, Algerije en de staten van ex-Joegoslavië staat eveneens hoog op onze politieke agenda.

Tenslotte is het onontbeerlijk om de **strijd tegen schijnhuwelijken en schijnpartnerschappen** op te voeren.

2.5. Regularisaties laten uitdoven

Het regulariseren van illegale vreemdelingen is geen bewijs van een humanitair beleid maar van een falend beleid. We moeten het migratiebeleid en de wetgeving op punt stellen zodat **de vraag naar regularisatie in 2014 volledig zal zijn uitgedoofd**.

In een tussenperiode moet de regularisatieprocedure worden herschreven zodat het initiatiefrecht om een regularisatieaanvraag op te starten bij de overheid komt te liggen en niet langer bij de betrokken vreemdeling. Verder moeten de lopende aanvragen zo snel mogelijk worden afgerond. Wanneer men daarbij misbruik, ernstige strafrechtelijke inbreuken of problemen op vlak van medewerking bij identificatie vaststelt, moet er onmiddellijk negatief worden beslist.

2.6. Medische regularisatie zonder proceduremisbruiken

Zwaar zieke vreemdelingen die in België wonen, moeten hier tijdelijk kunnen blijven om te worden behandeld, maar dossiers die overduidelijk nooit tot een positieve verblijfsbeslissing kunnen leiden, moet men onmiddellijk kunnen afwijzen.

De recent doorgevoerde wetswijziging volstaat dan ook absoluut niet. Integendeel, onmiddellijk na het indienen van de aanvraag moeten de controlerende artsen **aanvragen, die overduidelijk ongegrond zijn, direct kunnen afwijzen**. Net als in de andere EU-lidstaten moet medische regularisatie bovendien worden losgekoppeld van het verblijfsstatuut van de subsidiaire bescherming, zodat ook deze vreemdelingen zich volledig moeten identificeren en identiteitsfraude wordt uitgesloten. De bestaande wettelijke mogelijkheden moeten tenslotte worden benut om de vreemdelingen te verplichten tot terugkeer wanneer de behandeling binnen een termijn van vijf jaar wordt afgerond.

A close-up portrait of an elderly man with a weathered face and a grey mustache. He is wearing a green baseball cap and a green sweater over a white shirt. The background is a plain, light-colored wall.

“In België ontmoet ik mensen zonder papieren. Maar om te werken heb ik overal papieren nodig.”

- Javier -

2.7. Arbeidsmigratie en studenten

Arbeidsmigranten komen om hier te werken, studenten om te studeren. Hun prioriteit is dus niet het louter 'verblijven' in België, maar wel **om dit verblijf actief in te vullen**. Vandaag worden zij echter geconfronteerd met een veelheid aan administratieve beslommingen en te veel overheden zijn hiervoor bevoegd. Een doorgedreven administratieve vereenvoudiging dringt zich op.

Voor arbeidsmigranten wordt de bevoegdheid om regelgeving op te stellen en uit te voeren geconcentreerd op het niveau van de Gewesten, die vandaag reeds de arbeidskaarten uitreiken. Aan elke arbeidskaart moet vervolgens automatisch een verblijfsrecht worden gekoppeld. Voor studenten wordt een **systeem met studiekearten** ingevoerd die door de Gemeenschappen worden afgeleverd. Ook aan het studentenstatuut wordt een automatisch verblijfsrecht gekoppeld.

2.8. Eindelijk ook een terugkeerbeleid

Het verwijderingsbeleid vormt het noodzakelijke sluitstuk van het migratiebeleid. Wie niet in aanmerking komt voor een verblijfsstatuut of wiens tijdelijke verblijfstitel verlopen is, moet het land effectief verlaten. In een eerste fase wordt **de vrijwillige terugkeer op initiatief van de vreemdeling** ondersteund, zij het minder vrijblijvend dan nu het geval is. Zo moeten de misbruiken van het systeem door onder meer de vele honderden Brazilianen ophouden. Bij manifeste onwil of onvoldoende medewerking is **gedwongen terugkeer** noodzakelijk. Daarbij wordt maximaal ingepikt op EU-initiatieven op het vlak van verwijdering.

Deze hele operatie kan enkel slagen indien de willekeur wordt aangepakt. Herstel de autoriteit van een Bevel om het Grondgebied te Verlaten (BGV) en pas op iedereen gelijk de wet toe:

1. Geen regularisering meer van illegalen met BGV.
2. Eens men BGV krijgt is terugkeer verplicht; vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

Duidelijkheid van meet af aan = rechtszekerheid = menselijkheid.

Onduidelijkheid van meet af aan = gewekte verwachtingen = teleurstelling en woede = willekeur.

Elke vreemdeling die een negatieve beslissing krijgt, zal bovendien worden opgevolgd door **een terugkeercoach in een terugkeercentrum** en krijgt bij gedwongen uitwijzing automatisch een inreisverbod. Daarnaast wordt intensiever werk gemaakt van het afsluiten van terugnameakkoorden met de landen van herkomst. Voor gezinnen met kinderen wordt het project van de woonunits verder uitgebouwd. Wanneer dit voorrecht echter wordt misbruikt, worden zij alsnog in gesloten centra ondergebracht. Hiervoor worden specifieke aanpassingen in de centra doorgevoerd zodat families op aangepaste opvang kunnen rekenen en het recht op gezinsleven en specifieke opvang voor de kinderen wordt gegarandeerd. Met het geheel van deze maatregelen komt

een einde aan het huidige vrijblijvende karakter van het Bevel om het Grondgebied te Verlaten. De vrijwillige terugkeer zal worden gestimuleerd doordat het perspectief op toekomstige regularisatie wegvalt en door de verschillende voordelen die vrijwillige terugkeer biedt ten opzichte van gedwongen terugkeer (mogelijkheid op terugkeerpremie versus terugvordering kosten repatriëring plus inreisverbod). Door meer aandacht voor individuele begeleiding (terugkeercoaches) en door aandacht voor terugkeer vanaf het begin van de asielprocedure wordt verhinderd dat mensen verkeerde verwachtingen krijgen en gaan koesteren.

2.9. Nationaliteit wordt niet langer zomaar weggegeven

De Belgische nationaliteitswetgeving is de soepelste van Europa. **De snel-Belgwet moet worden teruggeschroefd** zodat de vreemdeling in principe pas Belg kan worden wanneer hij al zeven jaar wettelijk in België verblijft, hij actief bijdraagt aan de samenleving (en dus niet ten laste valt van het OCMW) én ingeburgerd is.

De naturalisatie door de Kamer van Volksvertegenwoordigers was oorspronkelijk bedoeld als een absolute uitzonderingsprocedure. Doorheen de jaren werd deze procedure echter de standaardpraktijk. De N-VA wil de doelgroep opnieuw inperken en voor-

waarden stellen rond werkbereidheid, goed gedrag, integratie en taalkennis. Ook de mogelijkheden om de nationaliteit nadien terug in te trekken worden verder gespecificeerd, in het bijzonder wanneer er sprake is van ernstige strafrechtelijke inbreuken.

2.10. Een positief sluitstuk: inburgering

Bij het streven naar een positief migratieverhaal staat inburgering centraal. Er moet dan ook een **ruime en afdwingbare verplichting tot inburgering** uitgebouwd worden in alle Gemeenschappen. Ook in de Franse Gemeenschap. De inburgeringsvereiste wordt bovendien consequent gekoppeld aan de nationaliteitsverwerving en aan diverse verblijfsprocedures. Tenslotte moet, zoals in Nederland reeds gebeurd is, ingezet worden op de uitbouw van inburgeringstrajecten in de landen van herkomst.

© ID - Lieven Van Assche

Besluit: De N-VA voegt de daad bij het woord

Het draagvlak voor een positief vreemdelingenbeleid verdamt zienderogen. De N-VA maakte de analyse en ging onmiddellijk tot actie over.

Zo werden alvast **parlementaire initiatieven** genomen om het migratiebeleid weer op het juiste spoor te brengen. De drie grote wetten op het gebied van asiel en migratie moeten grondig en volledig worden herschreven. Het gaat om het **Wetboek Belgische Nationaliteit, de Opvangwet en de Vreemdelingenwet**, met daarin de hervorming van de asielprocedure en een verstrenging van de gezinshereniging.

N-VA-Kamerleden Sarah Smeyers, Theo Francken en Daphné Dumery dienden daarom vier wetsvoorstellen in die asiel, gezinshereniging en nationaliteitsvererving hervormen. Daarnaast bereidden ze gedetailleerde wetsvoorstellen en beleidsnota's voor op het vlak van medische en humanitaire regularisatie, arbeids- en studentenmigratie en terugkeer. Deze wetsvoorstellen zijn tegelijk realistisch én ambitieus. Bovendien respecteren zij de Europese migratieverplichtingen volledig.

De N-VA zal dan ook blijven inzetten op een radicale hervorming van het migratiebeleid. Dit beleid raakt immers aan alle elementen van onze samenleving. Met haar genuanceerde voorstellen biedt de N-VA een antwoord op de reële noden van alle burgers en doorbreekt ze de negatieve spiraal.

A close-up portrait of a man with short, wavy, greyish-brown hair and a light beard. He is wearing a brown jacket over a light blue and white striped shirt. The background is blurred. A yellow text box is overlaid in the top right corner.

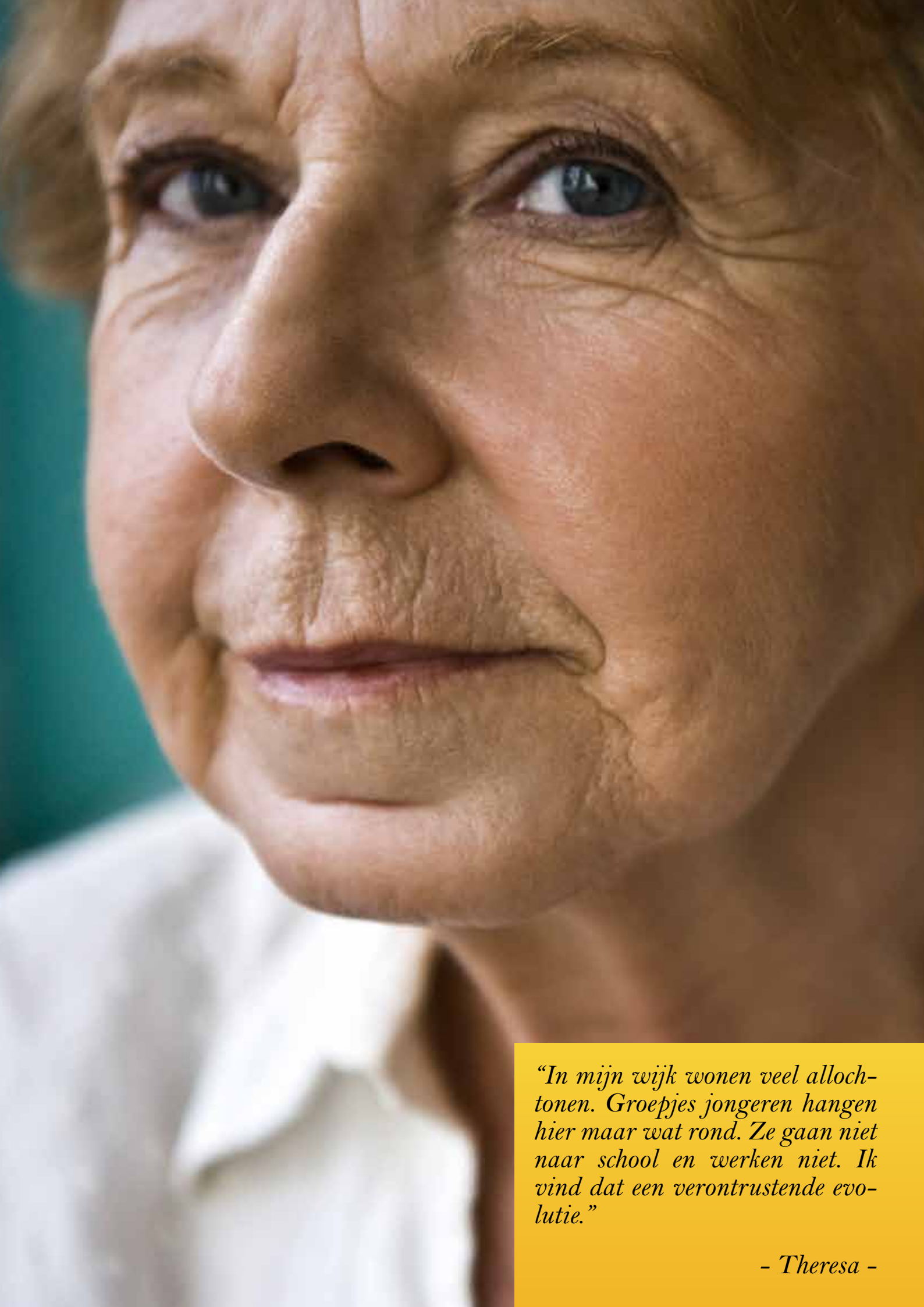
“Tal van vacatures in mijn bedrijf geraken moeilijk ingevuld. Maar het is niet eenvoudig om buitenlandse ingenieurs in dienst te nemen.”

- Marc -

De concrete punten van de N-VA

- ➔ De N-VA heeft **een totaalvisie op migratie** die veel meer is dan het voortdurend sleutelen aan wat opvangplaatsen voor asielzoekers en die alle facetten van de migratie bekijkt. Dat gebeurt door één minister met één beleid.
- ➔ De N-VA wil een correct, consequent en **rechtvaardig migratiebeleid dat ook past in de sociaal-economische noden** van het land. We willen de positieve kanten van migratie benutten.
- ➔ De N-VA wil dat **misbruiken verdwijnen**. Dat geldt voor asielaanvragen, maar ook voor het belangrijke kanaal van de gezinsvorming en -hereniging. De voortdurende regularisaties, symptomen van een falend beleid, willen we laten uitdoven.
- ➔ Elk migratiebeleid kan enkel slagen indien er ook werk wordt gemaakt van **terugkeer**: vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.
- ➔ Drie N-VA-volksvertegenwoordigers hebben wetsvoorstellen klaar die **de drie grote wetten op het gebied van asiel en migratie grondig wijzigen**, namelijk het Wetboek Belgische Nationaliteit, de Opvangwet en de Vreemdelingenwet. Het zijn genuanceerde voorstellen die een antwoord geven op de reële noden van vandaag.

“In mijn wijk wonen veel allochtonen. Groepjes jongeren hangen hier maar wat rond. Ze gaan niet naar school en werken niet. Ik vind dat een verontrustende evolutie.”

- Theresa -

Instellingen: wie doet wat?

CGKR: Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding. Een Belgische openbare dienst, opgericht in 1993, met als doel discriminatie te bestrijden. In 1999 werd een "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" bij het Centrum opgericht. Het CGKR is ook bevoegd om de overheden te informeren over de migratiestromen en om de rechten van vreemdelingen te behartigen.

CGVS: Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Centrale instantie van de asielpcedure in België. Als onafhankelijke administratie moet het CGVS asielaanvragen onderzoeken en bescherming toekennen aan de vreemdelingen die, in geval van terugkeer naar hun land van herkomst, vervolging of ernstige schade riskeren. Het CGVS kan de vluchtelingen- of subsidiaire beschermingsstatus toekennen, weigeren of intrekken.

DVZ: Dienst Vreemdelingenzaken. Instantie die de minister van Migratie- en Asielbeleid bijstaat bij het beheer van het vreemdelingenbeleid. De DVZ is verantwoordelijk voor de registratie van de asielaanvragen en voor de voorafgaande onderzoeken, zoals het "Dublin-onderzoek" en het onderzoek van de meervoudige aanvraag dat dient om te bepalen of de Belgische staat de aanvraag in aanmerking zal nemen of niet. Daarnaast behandelt de DVZ de aanvragen op het vlak van gezinshereniging, arbeids- en studentmigratie, regularisatie, kort verblijf, ...

Fedasil: Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers. Fedasil verleent materiële hulp aan asielzoekers in België door het organiseren van opvang en begeleiding. Het agentschap draagt bij tot het uitdenken, voorbereiden en uitvoeren van het opvangbeleid en het coördineert ook de programma's voor vrijwillige terugkeer. Daarnaast zorgt Fedasil voor de observatie en oriëntatie van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen. Fedasil werkt ook aan de integratie van de opvangcentra in de gemeenten.

RvV: Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Administratief rechtscollege dat alleen bevoegd is om de beroepen tegen de individuele beslissingen van de DVZ of van het CGVS te onderzoeken, dat wil zeggen voor alle administratieve beslissingen betreffende asiel, machtiging tot verblijf, gezinshereniging, visa, enzovoort.

UNHCR: Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (United Nations High Commissioner for Refugees). De Hoge Commissaris staat aan het hoofd van de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties. De UNHCR werd opgericht met als doel het beschermen en ondersteunen van vluchtelingen met opvang, terugkeer, of vestiging in een ander land.

Migratie-woordenboek

Asiel: een internationaal recht dat wordt geregeld door de Conventie van Genève uit 1951. België heeft deze Conventie ondertekend, net als 187 andere landen. Die landen verbinden zich ertoe mensen te beschermen die hun land verlaten hebben en niet terug kunnen keren omdat ze er gevaar lopen.

Asielprocedure: procedure die de federale overheid (Dienst Vreemdelingenzaken en Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen) volgt om te beslissen of een asielzoeker recht heeft op een beschermd statuut in België. Drie uitkomsten zijn mogelijk: erkenning als vluchteling, subsidiaire bescherming of verwerping van de aanvraag.

Asielzoeker/kandidaat-vluchteling: persoon die asiel aanvraagt. Hij/zij vraagt bescherming op grond van het Vluchtelingenverdrag. Zolang het onderzoek van de asielaanvraag loopt, blijft de persoon kandidaat-vluchteling.

Bevel om het grondgebied te verlaten (BGV): beslissing die door de DVZ betekend wordt aan een uitgeprocedeerde asielzoeker aan het einde van zijn procedure of aan een vreemdeling die niet langer in België mag verblijven. Bij een negatieve beslissing krijgt deze vreemdeling het bevel om het land te verlaten.

Conventie van Genève: de overeenkomst ondertekend op 28 juli 1951 die de status van vluchtelingen regelt. De conventie geeft een definitie van 'vluchteling' en omschrijft de wijze waarop een land de vluchtelingenstatus moet toekennen aan mensen die deze status aanvragen, alsook hun rechten en plichten.

Dublin-onderzoek: de Dienst Vreemdelingenzaken onderzoekt bij elke asielaanvraag (aan de grens en in het land) eerst welk land verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag. De regels hiervoor liggen vast in de Dublinverordening. Ze zijn van toepassing op alle EU-lidstaten, Noorwegen en Denemarken, en Zwitserland (deze laatste sinds 12/12/2008).

Gezinshereniging: procedure die een vreemdeling, bijvoorbeeld een erkende vluchteling, een subsidiair beschermde, Belgen of andere legaal verblijvende vreemdelingen in staat stelt om sommige leden van

zijn of haar gezin onder bepaalde voorwaarden naar België te laten komen. De aanvragen voor gezinshereniging worden behandeld door de DVZ.

Illegaal: iemand die niet beschikt over een geldig verblijfsdocument in het land waar hij zich bevindt omdat hij illegaal op het grondgebied is aangekomen of omdat hij wel wettelijk op het grondgebied is aangekomen maar vervolgens illegaal is geworden. 'Sans-papiers' of 'mensen zonder papieren' zijn synoniemen van illegalen.

Intrekking: beslissing van het CGVS om de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus in te trekken wanneer de asielzoeker zijn status op bedrieglijke wijze heeft verkregen door valse verklaringen of valse documenten, of wanneer hij had uitgesloten moeten worden van de vluchtelingenstatus of van de subsidiaire beschermingsstatus. De intrekking kan ook als zijn latere gedrag aantoont dat hij geen vrees voor vervolging koestert, bijvoorbeeld als hij naar zijn land van herkomst terugkeert.

Meervoudige aanvraag: een asielaanvraag die wordt ingediend nadat er eerder al een beslissing over een asielaanvraag werd genomen voor dezelfde persoon.

Migrant: een migrant is (letterlijk) iemand die migreert, dus verhuist. Meestal wordt een immigrant bedoeld, iemand die naar België komt. De bekendste groep zijn de arbeidsmigranten.

Nationaliteitsverklaring: meerderjarige vreemdelingen kunnen onder bepaalde omstandigheden een nationaliteitsverklaring afleggen, waarbij zij het recht hebben op de Belgische nationaliteit.

Naturalisatie: een gunstmaatregel die wordt verleend door de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Anders dan de nationaliteitsverklaring of -keuze hebben vreemdelingen in dit geval geen recht op de Belgische nationaliteit maar kan de Kamer hen via een gunst toch de nationaliteit geven.

NBMV (niet-begeleide minderjarige vreemdeling): vreemdeling die jonger is dan 18 jaar, die afkomstig is uit een land buiten de Europese Unie en die zich alleen op het grondgebied bevindt zonder vergezeld te zijn van een persoon die het ouderlijk gezag of de voogdij uitoefent. Fedasil en sommige hulporganisaties gebruiken ook de term NBBM (niet-begeleide buitenlandse minderjarigen).

Raad van State: hoogste administratief rechtscollège, waarbij de vreemdeling een beroep (beroep in cassatie) kan indienen tegen een ongunstig arrest van de RvV. De Raad van State gaat na of de procedure is verlopen overeenkomstig de wet maar kan geen beslissing ten gronde nemen.

Regularisatie: een systeem waarbij de bevoegde minister in individuele aanvragen voor een verblijfsvergunning kan afwijken van de wetgeving en een voorlopige of permanente verblijfsvergunning kan geven. Het resultaat is dat de illegaal op die manier dus wel papieren krijgt. Bedoeld als uitzonderingsstelsel voor schrijnende gevallen, is het in veel Europese landen uitgegroeid tot een correctiemechanisme voor ongecontroleerde en illegale immigratie. Op 19 juli 2009 sprak de federale regering nieuwe criteria voor regularisatie af. Die waren een voortzetting én verruiming van het bestaande beleid en leken sterk op een collectieve regularisatie. Dat gebeurde eerder ook al in 1999.

Repatriëring: het terugsturen naar het land van herkomst, nadat de overheid de verblijfsaanvraag definitief heeft geweigerd en de aanvrager dus illegaal in het land verblijft. Afgewezen of uitgeprocedeerde asielzoekers en andere illegalen (die vaak nooit asiel hebben aangevraagd) kunnen opgesloten worden in een gesloten centrum, in afwachting van hun repatriëring.

Schijnhuwelijk: een huwelijk dat niet wordt gesloten om een duurzame levensband te scheppen maar dat wordt aangewend om een voordeel te krijgen dat uit het huwelijk voortvloeit, bijvoorbeeld om een verblijfsvergunning te bekomen. Men spreekt van schijnpartnerschap als men om dezelfde redenen het sta-tuut van wettelijk samenwonende aanvraagt.

Snel-Belgwet: de wet van 1 mei 2000 die er kwam op initiatief van de paarsgroene regering-Verhofstadt I. Deze wet vereenvoudigt de procedures om de Belgische nationaliteit te verwerven aanzienlijk voor bepaalde categorieën van vreemdelingen. Een buitenlander die Belg wil worden moet geen bewijs leveren dat hij wil integreren en evenmin aantonen dat hij de taal van de streek kent.

Staatloze: persoon die door geen enkel land wordt beschouwd als zijn onderdaan of persoon van wie de nationaliteit niet bepaald is.

Subsidiaire bescherming: bescherming die kan worden toegekend aan een vreemdeling die niet voldoet aan de voorwaarden om als vluchteling te worden erkend en niet kan worden gemachtigd tot verblijf om medische redenen en een reëel risico op ernstige schade loopt in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst. Bovendien kan of wil deze vreemdeling zich niet beroepen op de bescherming van zijn land en hebben de uitsluitingsclausules geen betrekking op hem.

Vluchteling: asielzoeker aan wie een land de vluchtelingenstatus heeft erkend en dus bescherming heeft toegekend. De vluchteling voldoet aan de voorwaarden van het Verdrag van Genève; hij koestert een gegronde vrees voor vervolging wegens een van de criteria vermeld in het Verdrag van Genève: ras, nationaliteit, godsdienst, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

Vreemdelingenwet: de 'wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen' (wet van 15 december 1980). De wet regelt de verblijfsreglementering voor de diverse categorieën van vreemdelingen: kort verblijf van minder dan drie maanden (bijvoorbeeld als toerist), verblijf van meer dan drie maanden in het kader van gezinshereniging, asiel, subsidiaire bescherming, studenten- of arbeidsmigratie, mensenhandel, bijzondere verblijfsmachtiging, enzoverder.

Vrijwillige terugkeer: als asielzoekers of mensen zonder wettig verblijf uit eigen beweging terugkeren naar hun land van herkomst spreken we van vrijwillige terugkeer. De federale overheid ondersteunt deze mensen bij de terugreis en helpt hen bij de re-integratie. Ze werkt daarvoor nauw samen met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).

Realistisch en rechtvaardig

"Al jaren hamert de N-VA op hervormingen, op verandering. Het gaat niet alleen over een staatshervorming, die broodnodig is om onze Vlaamse welvaart te verzekeren, maar het gaat ook over samenlevingsproblemen die om een oplossing schreeuwen. Een daarvan is migratie.

Vele burgers hebben vandaag de indruk dat de chaos regeert. Zeg eens dat ze ongelijk hebben. Ze stellen zich vragen over een lakse asielwetgeving, een gezinshereniging zonder echte voorwaarden, het regulariseren van duizenden illegalen en een snel-Belgwet die de nationaliteit gewoon weggeeft aan iedereen.

Het helpt ook niet om telkens weer een paar leegstaande kazernes om te toveren tot opvangcentra voor asielzoekers als de eerste winterkoude toeslaat en België zich plots verschrikt realiseert dat er een opvangprobleem bestaat. Dat is de klassieke dagjespolitiek.

De N-VA heeft een totaalvisie over migratie. Die gaat over veel meer dan alleen maar asiel. Gezinshereniging, illegaliteit en regularisatie, arbeidsmigratie en nationaliteitsverwerving zijn andere onderdelen van een totale problematiek die vandaag nauwelijks wordt aangepakt.

Het volstaat niet te kankeren over de slechte regie van de overheid. De N-VA biedt in deze bijdrage evenwichtige en haalbare alternatieven voor een vernieuwd beleid dat beantwoordt aan de noden van de 21ste eeuw en ons sociaal systeem veilig stelt.

Een realistisch en rechtvaardig migratiebeleid - met als sluitstuk een inburgering zoals de Vlaamse regering die vandaag al toepast - zal in het voordeel zijn van alle mensen, ook van de nieuwkomers die volwaardig lid willen worden van onze samenleving. Migratie moet voor ons een verhaal van insluiting worden. Een verhaal dat ook past in heel de visie van de N-VA."

Bart De Wever

Algemeen voorzitter N-VA

Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel
tel. 02 219 49 30 - info@n-va.be - www.n-va.be